

İmtiyaz Sahibi

Türkiye Damızlık Koyun Keçi
Yetiştiricileri Merkez Birliği adına
Prof. Dr. Veysel AYHAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

İrfan GÜNDOĞDU

Kapak Görsel

İrfan GÜNDOĞDU
Türkiye Damızlık Koyun
Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği

Yayın Türü

Yaygın Süreli Yayın
3 Ayda Bir Yayınlanır

Basım Tarihi

30.10.2015

Dağıtım

Yurtiçi Kargo

Yönetim Yeri

Cevizlidere Mahallesi 1249. Sokak
Batuhan Ap. No: 7/20 - 06520
Çankaya - ANKARA
Tel: 312 442 88 02 (Pbx)
Fax: 312 442 88 18
e-mail: bilgi@turkiyekoyunkeci.org

Yapım Ajansı

ajansâlâ

kurumsal yayıncılık | pazarlama iletişimi

Tel: 312 447 4825
ajansala@gmail.com

Baskı

KOZA Yayın Dağıtım AŞ
Cevat Dünder Cad. No.:139
Ostim / ANKARA
Tel: 312 385 9191

ISSN

2148-2799

Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri
Dergisi basın ahlak kurallarına uymayı
taahhüt eder. Yayımlanan yazıların
sorumlulukları sahiplerine ait olup,
Birliğimiz görüşlerini yansıtmamaktadır.
Dergide yayımlanan yazılar, kaynak
gösterilmek koşuluyla, diğer yayın
organlarında yayımlanabilir. Gönderilen
yazılar iade edilmez.

Başkandan

2

**BAKAN ARZU,
MERKEZ BİRLİĞİMİZ
YÖNETİM KURULUNU
KABUL ETTİ**

3

**VATANDAŞLARIMIZ
KURBAN BAYRAMINDA
KÜÇÜKBAŞ HAYVANI
TERCİH ETTİ**

6

bu yıl kurbanımız
**KOYUN
KEÇİ** bu yıl yeni
kurbanlarımız

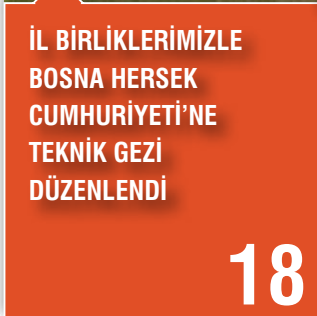
**MERKEZ BİRLİĞİMİZCE
ÜLKEMİZ GENELİNDE
REKLAM KAMPANYASI
YÜRÜTÜLDÜ**

8

**BALIKESİR İLİ
DAMIZLIK KOYUN KEÇİ
YETİŞTİRİCİLERİ
BİRLİĞİ'NE YENİ
HİZMET BİNASI**

14

**İL BİRLİKLERİMİZLE
BOSNA HERSEK
CUMHURİYETİ'NE
TEKNİK GEZİ
DÜZENLENDİ**

18

**II. SİVAS TARIM,
HAYVANCILIK VE
GIDA FUARI
ZİYARETÇİLERİYLE
BULUŞTU**

22

MERKEZ BİRLİĞİMİZ, ICAR TAM ÜYELİĞİNE KABUL EDİLDİ	4
GENEL BAŞKAN PROF. DR. AYHAN SAKARYA'DA İNCELEMELERDE BULUNDU	10
NİHAT ÇELİK, TRT HABER'DE 10'DAN ÖTESİ PROGRAMINA KONUK OLDU	12
DÜNYANIN EN BÜYÜK UYGULAMALI ISLAH PROJESİ İLE 1 MİLYON KOYUN KEÇİ TAKİPTE	20
TÜRKİYE'DE KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIĞIN DURUMU Prof. Dr. Ahmet ÖZÇELİK, Doç. Dr. Mehmet Arif ŞAHİNLİ	27
KOYUN VE KEÇİ YETİŞTİRİCİLİĞİNDE YABANI HAYVAN KONTROLÜ Prof. Dr. Mehmet KOYUNCU, Prof. Dr. Turgay TAŞKIN	33
TÜRKİYE KÜÇÜKBAŞ HAYVAN GENETİK KAYNAKLARI	38

TEŞEKKÜRLER TÜRKİYE...

Değerli Okuyucularımız;

Ülkemiz genelinde idrak ettiğimiz Kurban Bayramımızda vatandaşlarımızın çoğunlukla kurbanlık olarak küçükbaş hayvanları tercih etmeleri nedeniyle yazıma teşekkürlerimi bildirerek başlamak istedim.

Geçen yıl kurban bayramında 2.5 milyon civarında küçükbaş hayvan kesimi gerçekleştirilmesi ve bu yıl da yaklaşık %25-30 civarında bir artışla küçükbaş hayvan kesiminin tercih edilmesi, 80 ilimizde faaliyet gösteren İl Birliklerimizde üye 220 binin üzerindeki yetiştiricimizi memnun etmiştir. Vatandaşlarımızın da yoğun olarak bu yıl Kurban Bayramında küçükbaşaya yönelmiş olması gelecek yıllar için de bizlere umut kaynağı ve çok büyük moral olmuştur.

Kurban Bayramı öncesinde yaptığımız açıklamalarda küçükbaş hayvancılığın genel anlamda ülkemiz hayvancılığının bir sigortası olduğunu, sadece Kurban Bayramlarında değil her zaman tercih edilmesi gerektiğini bu düşünceye de esas olmak üzere insanlarımızın doğal olarak beslenmesini önemseyeceğimizi dile getirmiştik. Kurban Bayramı için ilk kez olmak üzere bütün illerimizi kapsayacak şekilde "Bu yıl kurbanımız koyun keçi" temasını işleyerek bir reklam kampanyası yürüttük. İl Birliklerimizin de yoğun gayretleri sonucunda yapılan çalışmalarla

kampanyanın amacına ulaştığını memnuniyetle gözlemledik.

Sonuç itibarıyla Kurban Bayramında küçükbaşaya olan ilgi için vatandaşlarımıza ve binbir zorlukla yetiştiricilik yaparak ülkemize kurbanlık sıkıntısı yaşatmayan yetiştiricilerimize teşekkür ediyorum.

Değerli Okuyucularımız;

Eylül ayı içerisinde Merkez Birliğimiz Yönetim Kurulu Üyeleriyle birlikte Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanımız Sayın Kudbettin Arzu'ya makamında bir ziyaret gerçekleştirdik. Sayın Bakanımızın görevine yeni atanmış olması nedeniyle bir hayırlı olsun ziyareti olmasına karşın bu ziyarette küçükbaş hayvancılığımızın sorunlarını ve Bakanlığımızdan beklentilerimizi dile getirdik. Son derece samimi bir ortamda bizleri dinleyen Sayın Bakanımızın desteklerini devam ettireceklerini söylemleri ile ortaya koymasını sektörümüz adına önemli buluyor, kendisine teşekkürlerimizi sunuyorum.

Değerli Okuyucularımız;

Ülkemiz küçükbaş hayvancılığı ve Merkez Birliğimiz açısından ekim ayının başlarında gerçekleşen çok önemli bir konu da uluslararası alanda faaliyet gösteren ve çiftlik hayvanlarının kaydı ile ilgili çalışmalarda bulunan ve kısa adı ICAR olan Uluslararası Hayvan Kayıt Komitesine yaptığımız başvurunun kabul edilerek tam üyeliğimizin

Prof. Dr. Veyssel AYHAN
TÜDKİYEB - Genel Başkan

gerçekleştirilmiş olmasıydı. Çiftlik hayvanlarının tanımlanması, kaydı ve genetik yönden değerlendirilmelerinin iyileştirilmesi amacıyla kurulmuş olan bu organizasyonda yer almanın ülkemiz hayvancılığı adına da önemli bir gelişme olacağını düşünüyoruz. Çünkü ICAR'ın hayvan tanımlama, kayıt ve genetik değerlendirme için kuralları, standartları ve kılavuzları mutlaka bizim çalışmalarımıza ışık tutacaktır.

Ülkemiz şartlarında küçükbaş hayvancılığın daha da geliştirilmesi yönünde yapılmaya çalışılan birçok faaliyete, uluslararası düzeyde de ivme kazandırılması sektörümüz için tarihi bir fırsat olacaktır. Bu duygu ve düşüncelerle ICAR'a tam üyeliğimizin ülkemize ve yetiştiricilerimize hayırlı ve faydalı sonuçlar getirmesini diliyorum.

Değerli Okuyucularımız;

2015 yılının sonuna yaklaştığımız bu günlerde küçükbaş hayvancılığımız için yapılan birçok çalışmayı bütünüyle ele alarak artı ve eksi yönlerini değerlendirmek suretiyle 2016 ve gelecek yıllar için sektörümüzün bütün paydaşlarının katılacağı ve küçükbaş hayvancılığımızın yol haritasını belirleyecek bir Küçükbaş Hayvancılık Çalıştay yapmanın hazırlıklarını sürdürmekteyiz. Dergimizin 2016 yılı Ocak sayısında bu çalışmalarını da sizlerle paylaşmak üzere daha güzel gelişmeler ve haberlerle yeniden birlikte olmak üzere huzurlu günler diliyorum.

BAKAN ARZU, MERKEZ BİRLİĞİMİZ YÖNETİM KURULUNU KABUL ETTİ

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Kutbettin Arzu, 8 Eylül 2015 tarihinde Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan ve beraberindeki heyeti kabul etti.

Hayvancılık Genel Müdürü Mustafa Kayhan'ın da bulunduğu kabulde Merkez Birliği heyetinde; Genel Başkan Prof. Dr. Veysel Ayhan, Genel Başkan Yardımcısı Nihat Çelik, Muhasip Üye Hasan Çakır, Sekreteryaya Üye Necmettin Aygün, Yönetim Kurulu Üyeleri Ethem Doğan ve Mehmet Şirin Aydoğdu ile Genel Sekreter Veysel Ören yer aldılar.

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan, 220 binin üzerinde üye damızlık koyun keçi yetiştiricisini

temsilen Bakan Arzu'ya yeni görevinde başarılar dileyerek, hayırlı olsun temennisinde bulundu.

Prof. Dr. Ayhan yaptığı konuşmada bir takım sorunların var olduğuna dikkat çekerek çıkarılması beklenen yönetmelikle ilgili çalışmalar, küçükbaş hayvan ürünlerinin pazarlanması, koç-teke test istasyonlarının kurulması yönünde destek ve bazı diğer konularla ilgili bilgi paylaşımında bulunarak Bakanlıktan en önemli beklentilerinin soykütüğü tutma yetkisi ile küpeleme işlemlerinin birlikler tarafından yapılması konusu olduğunu dile getirdi. Ayhan, bu konularda sürecin devam ettiğini ancak birliklerin ıslah amaçlı asli görevlerini yerine getirmede etkin olarak rol üstlenmeleri gereğine işaret ederek bir an önce çalışmaların hızlandırılmasını ifade etti.

Ziyarete Genel Başkan Yardımcısı Nihat Çelik ise anaç koyun keçi destekleme çalışmaları hakkında var olan sorunları dile getirdi ve bu konuların çözümünde Bakan Arzu'dan destek istedi.

Merkez Birliği Yönetim Kurulu Üyelerinin hayırlı olsun dileklerinden sonra kısa bir konuşma yapan Bakan Arzu, kendisinin de sivil toplum örgütünden geldiğini belirterek, Bakanlık olarak sivil toplum kuruluşları ve birliklerle beraber çalıştıklarını, bundan sonra da kendileriyle yakın işbirliği içerisinde çalışmaya devam edeceklerini söyledi.

Kırmızı et üretimi açısından küçükbaş hayvancılığın önemli olduğunu vurgulayan Bakan Arzu, Bakanlık olarak sektöre her türlü desteği vermeye devam edeceklerini dile getirdi.

Kırmızı et üretimi açısından küçükbaş hayvancılığın önemli olduğunu vurgulayan Bakan Arzu, Bakanlık olarak sektöre her türlü desteği vermeye devam edeceklerini dile getirdi.

MERKEZ BİRLİĞİMİZ, ICAR TAM ÜYELİĞİNE KABUL EDİLDİ

*ICAR:
Uluslararası
Hayvan Kayıt
Komitesi
(ICAR), çiftlik
hayvanlarının
tanımlanması,
kaydı ve genetik
yönden değer-
lendirilmelerinin
iyileştirilmesi
amacıyla kurulan,
dünya çapında bir
organizasyondur.*

Çiftlik hayvanlarının kaydı konusunda dünyada en önemli örgüt konumunda olan Uluslararası Hayvan Kayıt Komitesi'ne (ICAR - International Committee for Animal Recording) üyelik talebinde bulunan Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği'nin 24 Ağustos 2015 tarihinde yaptığı müracaatın değerlendirilmesi sonucunda, Merkezi İtalya'nın başşehri Roma'da bulunan ICAR Yönetim Kurulunca 29 Eylül 2015 tarihinde yapılan toplantıda, Merkez Birliğimiz ICAR tam üyeliğine kabul edildi.

ICAR Genel Müdürü Martin Burke tarafından imzalanan üyeliğin kabulüne ilişkin mektup, 3 Ekim 2015 tarihinde Merkez Birliğimiz Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan'a gönderildi ve bu tarihten itibaren de üyeliğimiz ICAR'ın resmi web sayfasında (www.icar.org) duyurularak

ICAR üyelerinin listesine eklenmiş oldu.

ICAR tarafından 15-23 Mayıs 2014 tarihleri arasında Almanya'nın Başkenti Berlin'de düzenlenen ve Türkiye'nin küçükbaş hayvancılıkta paydaşı olduğu küçükbaş hayvan ıslahı projesini çağrılı sunu şeklinde sunduğu toplantıya, Merkez Birliği Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan da katılmış ve toplantıda, uluslararası süt konseyi, Interbull ve ICAR toplantıları olmak üzere farklı gruplar arasında çeşitli ülkelerden yaklaşık 500 katılımcı ile sektörün sorunları ve yeni hayvancılık teknikleri ile kayıt konusundaki yenilikler tartışılmıştı.

Ayrıca, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Merkez Birliğimiz tarafından yürütülen "Halk Elinde Küçükbaş Hayvan Islahı Ülkesel Projesi"nin yanı sıra sahip olunan hayvan sayısı ve üye sayısının büyük ilgi gördüğü program kapsamında ICAR Başkanı ve Genel Sekreteri ile teknik toplantılar gerçekleştirilmiş, toplantıda Merkez Birliğimiz Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan tarafından komiteye üye olma talebi iletilerek süreç başlatılmıştı.

İcar Nedir ?

Uluslararası Hayvan Kayıt

Komitesi (ICAR), çiftlik hayvanlarının tanımlanması, kaydı ve genetik yönden değerlendirilmelerinin iyileştirilmesi amacıyla kurulan, dünya çapında bir organizasyondur. ICAR, hayvan tanımlama, kayıt ve genetik değerlendirme için kurallar, standartlar ve kılavuzlar geliştirir. ICAR, kar amacı olmayan uluslararası bir sivil toplum kuruluşudur.

İlk olarak 1901 yılında Fransa'da kurulan ve 2008'den bu yana Merkezi İtalya-Roma'da bulunan ICAR'ın, dünyanın birçok ülkesinden yüzden fazla üyesi bulunmaktadır. Çiftlik hayvanları ile ilgili kuruluşların üye olduğu ICAR'a ülkemizden Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği de üye bulunmaktadır.

Komitenin Amaç ve Ana Hedefleri:

1. ICAR'ın amacı, çiftlik hayvanlarında gelişim ve performans kayıt faaliyetlerinin iyileştirilmesini ve değerlendirilmesini teşvik etmektir. Bu hedefe, ekonomik öneme sahip özellikleri ölçmek için tanımların ve standartların oluşturulması yoluyla ulaşılmaktadır.

a- ICAR, hayvanların tanımlanması, ebeveyn tescili, performanslarının kaydı ve değerlendirilmesi ve bulguların

yayınlanması için kurallar, standartlar ve belirli kılavuzlar oluşturur.

b- ICAR, uluslararası kuruluşlar, kamu otoriteleri ve sanayi arasında hayvan performans kaydı ve değerlendirmesi ile ilgili tüm faaliyetlerinde koordinasyon ve iş birliği için teşvikler sağlamaktadır.

c- ICAR, hayvansal üretimin kârlılığı üzerinde etkili olan, hayvanların kalitelerinin değerlendirilmesi ve belirli yönetim kodlarının oluşturulması amacıyla performans kayıt bulgularının kullanımını teşvik etmektedir.

d- ICAR, performans kayıt ve değerlendirme yöntemlerinin uygulanması ile elde edilen sonuçları gösteren raporlar yayınlamak, pratik düzeyde bulguların yorumlanmasını kolaylaştırır.

2. ICAR aynı zamanda makale yazımı, dergi ve kitap yayınlanması ve dağıtımını, seminerler ve çalıştaylar düzenlenmesi ve seçilen araştırmacı ve öğrencilere burs verilmesi gibi çalışmalar da yürütmektedir.

ICAR Üyeliği İle İlgili Merkez Birliğimizin Hak ve Görevleri

Merkez Birliğimiz ICAR üyeliği ile birçok hak ve görevlere sahip bulunmaktadır. Bunlardan önemli olan bazıları şunlardır:

- Uluslararası düzeyde tanınma ve uluslararası kurallara uygun olarak hayvan kayıt ve tescilinin yapılması sağlanmaktadır.
- ICAR üyelerinin personeli iç kurallara uygun olarak "Alt Komite" ve "Çalışma Gruplarına" katılabilirler.
- ICAR üyesi olan organizasyonlar, kuruluşun kurallarına uygun olarak "ICAR Logosunu" kullanabilirler.
- ICAR üyesi olan organizasyonlar her yıl faaliyetleri ve hayvan sayıları hakkında, ICAR'a bilgi göndermek zorundadırlar.

TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ LOGOMUZU TESCİLLEDİ

Merkez Birliğimizce Türk Patent Enstitüsüne (TPE) yaptığımız marka başvurusu kurum tarafından yapılan gerekli incelemeler sonucunda tescil edildi.

Türk Patent Enstitüsü, 11.08.2015 tarihli resmi yazısının ekinde düzelemiş olduğu 2014-52154 sayılı Marka Tescil Belgesini Merkez Birliğimize gönderdi. Enstitü Başkanı Prof. Dr. Habib ASAN imzalı marka tescil belgesinin Markaların Korunması Hakkında 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye göre 20/06/2014 tarihinden itibaren 10 yıl müddetle 04/08/2015 tarihinde tescil edildiği bildirildi.

Merkez Birliğimiz adına düzenlenen Marka Tescil Belgesi;

- Reklamcılık, pazarlama ve halkla ilişkiler ile ilgili hizmetler, ticari ve reklam amaçlı sergi ve fuarların organizasyonu hizmetleri,
- Büro hizmetleri, sekreterlik hizmetleri, gazete aboneliği düzenleme hizmetleri, istatistiklerin derlenmesi, büro makinelerinin kiralanması hizmetleri, bilgisayar veri tabanlarındaki bilginin sistematik hale getirilmesi, telefon cevaplama hizmetleri,
- İş yönetimi, idaresi ve bu konular ile ilgili danışmanlık, muhasebe ve mali müşavirlik hizmetleri, personel işe yerleştirme, işe alma, personel seçimi, personel temini hizmetleri, ithalat, ihracat acente

hizmetleri, geçici personel görevlendirme hizmetleri,

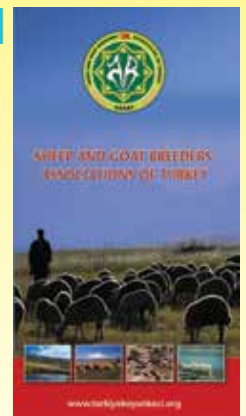
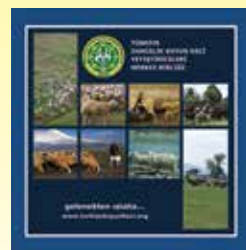
➤ Ticari ve sınai ürünler için eksperlik hizmetleri,

- Açık artırımaların düzenlenmesi ve gerçekleştirilmesi hizmetleri,
- Eğitim ve öğretim hizmetleri,
- Sempozyum, konferans, kongre ve seminer düzenleme, idare hizmetleri,
- Spor, kültür ve eğlence hizmetleri,
- Dergi, kitap gazete vb. gibi yayınların basıma hazır hale getirilmesi, okuyucuya ulaştırılmasına ilişkin hizmetler,
- Film, radyo ve televizyon programları yapım hizmetleri,
- Haber muhabirliği hizmetleri, foto muhabirliği hizmetleri,
- Fotoğrafçılık hizmetleri,
- Tercüme hizmetleri,
- Tıbbi hizmetler,
- Veterinerlik ve hayvan üretme, besicilik, nalbantlık ile ilgili hizmetler,
- Tarım, bahçecilik ve ormancılıkla ilgili hizmetler,
- İşyeri ve personel sağlığı ile ilgili danışmanlık hizmetlerini kapsamaktadır.

MERKEZ BİRLİĞİMİZDEN 2 YENİ YAYIN İNGİLİZCE TÜRKÇE BROŞÜR

Merkez Birliğimizce "GELENEKTEN ISLAHA..." ve "SHEEP AND GOAT BREEDERS ASSOCIATIONS OF TURKEY" broşürleri yayınlanarak ilgili mercilere gönderilmiş olmakla birlikte, yayınların içeriğine resmi web sitemizden ulaşılabilir.

VATANDAŞLARIMIZ KURBAN BAYRAMINDA KÜÇÜKBAŞ HAYVANI TERCİH ETTİ

Bu yıl Kurban Bayramı bütün ülkemiz genelinde büyük bir coşku ile kutlanırken vatandaşlarımız Kurban Bayramında çoğunlukla küçükbaş hayvan kesimine yöneldi.

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan Kurban Bayramı öncesinde yaptığı yazılı açıklamada her yıl olduğu gibi bu yıl da Kurban Bayramı için piyasaya sürülecek kurbanlık küçükbaş hayvanların yeterli sayıda hatta ihtiyaç fazlası sayıda olduğunu belirterek, kurban kesecek vatandaşlarımızın hem sağlıklı olması hem de fiyatının uygun olması yönüyle küçükbaş hayvanları tercih etmelerini gerektirdiğini söyledi.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan, açıklamasında şu görüşlere yer verdi: "Her yıl olduğu gibi bu yıl da Kurban Bayramı öncesinde çeşitli kesimlerce yapılan olumsuz açıklamalar fiyatların yükselmesine neden olmakta bu da hem yetiştiricilerimizi hem de kurban kesecek vatandaşlarımızı tedirgin etmektedir.

Bizler, Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği ve 80 ilimizde faaliyet gösteren Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birlikleri olarak her ne olursa olsun küçükbaş

hayvan ve ürünlerinin ithal edilmesini yetiştiricilerimiz adına istemiyor, tasvip de etmiyoruz. Bizim ülkemizin bütün insanlarına yetecek kadar küçükbaş hayvan varlığımız vardır ve Kurban Bayramımızda ihtiyacımızı fazlasıyla karşılayacak düzeydedir. Geçen yıl Kurban Bayramında Türkiye genelinde toplam 2.5 milyon civarında küçükbaş hayvan kesilmiş, bu yıl için de ülkemiz genelinde kurban olarak kesilebilecek yeterli sayıda küçükbaş hayvanımız mevcuttur. Onun için bu yıl da kurbanlık hayvan temini konusunda herhangi bir sıkıntı yaşanmayacağını düşünüyoruz.

Girdi maliyetlerindeki artışa bağlı olarak küçükbaş hayvan fiyatlarında bir miktar artış olsa da bu yıl vatandaşlarımız tarafından küçükbaş hayvanların kesimine yönelik ciddi taleplerin olduğu gözlemlenmektedir. Vatandaşlarımız reel olarak büyükbaş hayvanlara göre daha ucuz küçükbaş hayvanı kurbanlık olarak temin edebileceklerdir. Daha da önemlisi küçükbaş hayvancılığımız daha çok mera ve otlatmaya dayalı yapıldığı ve doğal olarak beslendikleri için sağlıklı ve kaliteli et tüketimi yönüyle ve daha da önemlisi kolay temin edilebilen vasfı ve geleneksel damak tadımıza uygun olması bakımından da tercih edilmelidir diye düşünüyorum. Hem fiyat hem de kalite

açısından uygun küçükbaş kurbanlıklar ülkemiz genelinde hayvan pazarlarında yerini almıştır.

Sonuç itibarıyla; biz küçükbaş hayvancılığı sadece Kurban Bayramlarında değil her zaman için ülkemiz hayvancılığının bir sigortası gibi görüyoruz. Otuza yakın koyun ve keçi ırkımızla ülkemiz insanlarının kırmızı et ihtiyacını ve kurbanlık ihtiyacını her yıl olduğu gibi bu yıl da sorunsuz bir şekilde karşılayacağını belirtmek istiyorum. Vatandaşlarımız hiç endişe duymadan gönül rahatlığı ile Kurban Bayramında küçükbaş hayvan kesimine yönelebilirler.

Bu vesile ile bütün vatandaşlarımızın mübarek Kurban Bayramlarını tebrik ediyor sağlık, sıhhat ve huzur içerisinde mübarek Kurban Bayramımızı idrak etmelerini temenni ediyorum."

TÜDKİYEB Genel Başkanı Prof. Dr. Ayhan, Kurban Bayramı sonrasında yaptığı açıklamada da; bu yıl Kurban Bayramında küçükbaş hayvan kesiminde geçen yıla oranla en az %25-30 civarında bir artış kaydedildiğini ifade ederek bayramda küçükbaş hayvan kesimini tercih eden vatandaşlara teşekkür etti.

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği

Prof. Dr. Ayhan, "Yaptığımız çalışmalar sonrasında vatandaşlarımızın küçükbaş hayvan kesimine yönelmiş olması, çok zor şartlarda üretim yapan yetiştiricilerimizin emeklerine maddi ve moral açıdan büyük katkı sağlamıştır.

Bayram için yoğun olarak küçükbaş hayvan kesimine yönelen bütün vatandaşlarımıza kaliteli ve sağlıklı kırmızı eti tercih ettikleri için 220 bin civarındaki yetiştiricilerimiz adına teşekkür ediyorum."

Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan yaptığı yazılı açıklamada bu yıl kurban bayramı için pazarlara ihtiyaç fazlası kadar kurbanlık küçükbaş hayvanların sunulduğunu, geçen yıla oranla en az yüzde 25-30 oranında bir artışın kaydedildiğini, vatandaşlarımızın hem sağlıklı olması hem de ekonomik yönden fiyatının uygun olması yönüyle küçükbaş hayvan kesimini tercih ettiklerini belirterek açıklamasında şu ifadelere yer verdi.

"Bayram öncesi yaptığımız açıklamalarda; küçükbaş hayvan varlığımızın kurban bayramında ihtiyacımızı fazlasıyla karşılayacak düzeyde olduğunu ve geçen yıl olduğu gibi bu yıl da kurbanlık hayvan temini konusunda herhangi bir sıkıntı yaşanmayacağını söylemiş, vatandaşlarımız tarafından küçükbaş hayvanların kesimine yönelik ciddi taleplerin olduğunu ifade etmiştik. Küçükbaş hayvan kesimini teşvik etmek amacıyla da hazırladığımız afişlerle ülkemiz genelinde "Bu Yıl Kurbanımız Koyun Keçi" temalı bir tanıtım kampanyası başlatmıştık.

Hem fiyat hem de kalite açısından uygun olan küçükbaş kurbanlıklar ülkemiz genelinde hayvan pazarlarında yerini almış ve bu yıl kurban bayramımız özellikle küçükbaş hayvan yetiştiricilerimiz açısından oldukça bereketli geçmiştir.

Ülkemiz genelinde faaliyette bulunan Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliklerimizden edindiğimiz bilgilere göre birçok ilimizde kurbanlık küçükbaş hayvan kesimine yoğun bir talep olmuş ve yetiştiricilerimiz hayvanlarını değer fiyattan satmışlar ve gerçek anlamda bayram etmişlerdir.

Sonuç itibarıyla yaptığımız çalışmalar sonrasında vatandaşlarımızın küçükbaş hayvan

kesimine yönelmiş olması, çok zor şartlarda üretim yapan yetiştiricilerimizin emeklerine maddi ve moral açıdan büyük katkısı olmuştur.

Bayram için yoğun olarak küçükbaş hayvan kesimine yönelik bütün vatandaşlarımıza kaliteli ve sağlıklı kırmızı eti tercih ettikleri için 220 bin civarındaki yetiştiricilerimiz adına teşekkür ediyorum. Çünkü biz TÜDKİYE ve 80 ilimizde faaliyette bulunan İl Birliklerimiz olarak her zaman insanlarımızın sağlıklı beslenmesine yönelik kırmızı et tüketiminde küçükbaş hayvanları tercih etmeleri gerektiğini söylüyor ve her fırsatta ülkemiz coğrafyasının küçükbaş hayvancılığa uygun olduğunu bu nedenle de küçükbaş hayvancılığın ülkemiz hayvancılığının sigortası olduğunu vurgulamaya çalışıyoruz. Bu manada bu bayramda geçen yıla oranla küçükbaş hayvan kesiminin en az %25-30 civarında artmış olmasıyla birlikte vatandaşlarımızın küçükbaş hayvanları tercih etmesi, yetiştiricilerimizi fazlasıyla memnun etmiştir. Diğer yandan vatandaşlarımız açısından da fiyatların uygun olması tercih nedeni olmuştur.

Ben vatandaşlarımızın küçükbaş hayvanları tercih etmiş olmalarından dolayı tekrar teşekkür ediyorum ve kestikleri kurbanların Allah katında kabul ve rıza görmesini temenni ediyorum."

Vatandaşın kurbanlık tercihi küçükbaş oldu

KARHARAMMARAS (AA)- Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Ayhan, Kurban Bayramı'nda kesilen küçükbaş hayvan sayısının geçen yıla göre en az yüzde 25-30 arttığını söyledi. Ayhan, kurban bayramında pazarlara ihtiyaç fazlası kadar kurbanlık küçükbaş hayvanların sunulduğunu, geçen yıla oranla en az yüzde 25-30 oranında bir artışın kaydedildiğini, vatandaşlarımızın hem sağlıklı olması hem de ekonomik yönden fiyatının uygun olması yönüyle küçükbaş hayvan kesimini tercih ettiklerini belirterek açıklamasında şu ifadelere yer verdi.

"Bayram öncesi yaptığımız açıklamalarda; küçükbaş hayvan varlığımızın kurban bayramında ihtiyacımızı fazlasıyla karşılayacak düzeyde olduğunu ve geçen yıl olduğu gibi bu yıl da kurbanlık hayvan temini konusunda herhangi bir sıkıntı yaşanmayacağını söylemiş, vatandaşlarımız tarafından küçükbaş hayvanların kesimine yönelik ciddi taleplerin olduğunu ifade etmiştik. Küçükbaş hayvan kesimini teşvik etmek amacıyla da hazırladığımız afişlerle ülkemiz genelinde "Bu Yıl Kurbanımız Koyun Keçi" temalı bir tanıtım kampanyası başlatmıştık.

Hem fiyat hem de kalite açısından uygun olan küçükbaş kurbanlıklar ülkemiz genelinde hayvan pazarlarında yerini almış ve bu yıl kurban bayramımız özellikle küçükbaş hayvan yetiştiricilerimiz açısından oldukça bereketli geçmiştir.

Ülkemiz genelinde faaliyette bulunan Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliklerimizden edindiğimiz bilgilere göre birçok ilimizde kurbanlık küçükbaş hayvan kesimine yoğun bir talep olmuş ve yetiştiricilerimiz hayvanlarını değer fiyattan satmışlar ve gerçek anlamda bayram etmişlerdir.

Sonuç itibarıyla yaptığımız çalışmalar sonrasında vatandaşlarımızın küçükbaş hayvan

Vatandaşın kurbanlık tercihi küçükbaş oldu

TÜRKİYE Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Ayhan, Kurban Bayramı'nda kesilen küçükbaş hayvan sayısının geçen yıla göre en az yüzde 25-30 arttığını söyledi. Ayhan, kurban bayramında pazarlara ihtiyaç fazlası kadar kurbanlık küçükbaş hayvanların sunulduğunu, geçen yıla oranla en az yüzde 25-30 oranında bir artışın kaydedildiğini, vatandaşlarımızın hem sağlıklı olması hem de ekonomik yönden fiyatının uygun olması yönüyle küçükbaş hayvan kesimini tercih ettiklerini belirterek açıklamasında şu ifadelere yer verdi.

"Bayram öncesi yaptığımız açıklamalarda; küçükbaş hayvan varlığımızın kurban bayramında ihtiyacımızı fazlasıyla karşılayacak düzeyde olduğunu ve geçen yıl olduğu gibi bu yıl da kurbanlık hayvan temini konusunda herhangi bir sıkıntı yaşanmayacağını söylemiş, vatandaşlarımız tarafından küçükbaş hayvanların kesimine yönelik ciddi taleplerin olduğunu ifade etmiştik. Küçükbaş hayvan kesimini teşvik etmek amacıyla da hazırladığımız afişlerle ülkemiz genelinde "Bu Yıl Kurbanımız Koyun Keçi" temalı bir tanıtım kampanyası başlatmıştık.

Hem fiyat hem de kalite açısından uygun olan küçükbaş kurbanlıklar ülkemiz genelinde hayvan pazarlarında yerini almış ve bu yıl kurban bayramımız özellikle küçükbaş hayvan yetiştiricilerimiz açısından oldukça bereketli geçmiştir.

Ülkemiz genelinde faaliyette bulunan Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliklerimizden edindiğimiz bilgilere göre birçok ilimizde kurbanlık küçükbaş hayvan kesimine yoğun bir talep olmuş ve yetiştiricilerimiz hayvanlarını değer fiyattan satmışlar ve gerçek anlamda bayram etmişlerdir.

Sonuç itibarıyla yaptığımız çalışmalar sonrasında vatandaşlarımızın küçükbaş hayvan

Vatandaşın tercihi küçükbaş oldu

TÜRKİYE Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Ayhan, Kurban Bayramı'nda kesilen küçükbaş hayvan sayısının geçen yıla göre en az yüzde 25-30 arttığını söyledi. Ayhan, kurban bayramında pazarlara ihtiyaç fazlası kadar kurbanlık küçükbaş hayvanların sunulduğunu, geçen yıla oranla en az yüzde 25-30 oranında bir artışın kaydedildiğini, vatandaşlarımızın hem sağlıklı olması hem de ekonomik yönden fiyatının uygun olması yönüyle küçükbaş hayvan kesimini tercih ettiklerini belirterek açıklamasında şu ifadelere yer verdi.

"Bayram öncesi yaptığımız açıklamalarda; küçükbaş hayvan varlığımızın kurban bayramında ihtiyacımızı fazlasıyla karşılayacak düzeyde olduğunu ve geçen yıl olduğu gibi bu yıl da kurbanlık hayvan temini konusunda herhangi bir sıkıntı yaşanmayacağını söylemiş, vatandaşlarımız tarafından küçükbaş hayvanların kesimine yönelik ciddi taleplerin olduğunu ifade etmiştik. Küçükbaş hayvan kesimini teşvik etmek amacıyla da hazırladığımız afişlerle ülkemiz genelinde "Bu Yıl Kurbanımız Koyun Keçi" temalı bir tanıtım kampanyası başlatmıştık.

Hem fiyat hem de kalite açısından uygun olan küçükbaş kurbanlıklar ülkemiz genelinde hayvan pazarlarında yerini almış ve bu yıl kurban bayramımız özellikle küçükbaş hayvan yetiştiricilerimiz açısından oldukça bereketli geçmiştir.

Ülkemiz genelinde faaliyette bulunan Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliklerimizden edindiğimiz bilgilere göre birçok ilimizde kurbanlık küçükbaş hayvan kesimine yoğun bir talep olmuş ve yetiştiricilerimiz hayvanlarını değer fiyattan satmışlar ve gerçek anlamda bayram etmişlerdir.

Sonuç itibarıyla yaptığımız çalışmalar sonrasında vatandaşlarımızın küçükbaş hayvan

Kurbanlık için daha çok küçükbaş tercih edildi

Kurban Bayramı'nda kesilen küçükbaş hayvan sayısı, geçen yıla oranla en az yüzde 25-30 oranında arttı. Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYE) Genel Başkanı Veysel Ayhan, Kurban Bayramı'nda kesilen küçükbaş hayvan sayısının geçen yıla göre en az yüzde 25-30 arttığını söyledi. Ayhan, bu bayramda pazarlara ihtiyaç fazlası kadar kurbanlık küçükbaş hayvanların sunulduğunu, geçen yıla oranla en az yüzde 25-30 oranında bir artışın kaydedildiğini, vatandaşlarımızın hem sağlıklı olması hem de ekonomik yönden fiyatının uygun olması yönüyle küçükbaş hayvan kesimini tercih ettiklerini belirterek açıklamasında şu ifadelere yer verdi.

"Bayram öncesi yaptığımız açıklamalarda; küçükbaş hayvan varlığımızın kurban bayramında ihtiyacımızı fazlasıyla karşılayacak düzeyde olduğunu ve geçen yıl olduğu gibi bu yıl da kurbanlık hayvan temini konusunda herhangi bir sıkıntı yaşanmayacağını söylemiş, vatandaşlarımız tarafından küçükbaş hayvanların kesimine yönelik ciddi taleplerin olduğunu ifade etmiştik. Küçükbaş hayvan kesimini teşvik etmek amacıyla da hazırladığımız afişlerle ülkemiz genelinde "Bu Yıl Kurbanımız Koyun Keçi" temalı bir tanıtım kampanyası başlatmıştık.

Hem fiyat hem de kalite açısından uygun olan küçükbaş kurbanlıklar ülkemiz genelinde hayvan pazarlarında yerini almış ve bu yıl kurban bayramımız özellikle küçükbaş hayvan yetiştiricilerimiz açısından oldukça bereketli geçmiştir.

Ülkemiz genelinde faaliyette bulunan Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliklerimizden edindiğimiz bilgilere göre birçok ilimizde kurbanlık küçükbaş hayvan kesimine yoğun bir talep olmuş ve yetiştiricilerimiz hayvanlarını değer fiyattan satmışlar ve gerçek anlamda bayram etmişlerdir.

Sonuç itibarıyla yaptığımız çalışmalar sonrasında vatandaşlarımızın küçükbaş hayvan

Vatandaşın kurbanlık tercihi küçükbaş oldu

TÜRKİYE Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYE) Genel Başkanı Veysel Ayhan, Kurban Bayramı'nda kesilen küçükbaş hayvan sayısının geçen yıla göre en az yüzde 25-30 arttığını söyledi. Ayhan, kurban bayramında pazarlara ihtiyaç fazlası kadar kurbanlık küçükbaş hayvanların sunulduğunu, geçen yıla oranla en az yüzde 25-30 oranında bir artışın kaydedildiğini, vatandaşlarımızın hem sağlıklı olması hem de ekonomik yönden fiyatının uygun olması yönüyle küçükbaş hayvan kesimini tercih ettiklerini belirterek açıklamasında şu ifadelere yer verdi.

"Bayram öncesi yaptığımız açıklamalarda; küçükbaş hayvan varlığımızın kurban bayramında ihtiyacımızı fazlasıyla karşılayacak düzeyde olduğunu ve geçen yıl olduğu gibi bu yıl da kurbanlık hayvan temini konusunda herhangi bir sıkıntı yaşanmayacağını söylemiş, vatandaşlarımız tarafından küçükbaş hayvanların kesimine yönelik ciddi taleplerin olduğunu ifade etmiştik. Küçükbaş hayvan kesimini teşvik etmek amacıyla da hazırladığımız afişlerle ülkemiz genelinde "Bu Yıl Kurbanımız Koyun Keçi" temalı bir tanıtım kampanyası başlatmıştık.

Hem fiyat hem de kalite açısından uygun olan küçükbaş kurbanlıklar ülkemiz genelinde hayvan pazarlarında yerini almış ve bu yıl kurban bayramımız özellikle küçükbaş hayvan yetiştiricilerimiz açısından oldukça bereketli geçmiştir.

Ülkemiz genelinde faaliyette bulunan Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliklerimizden edindiğimiz bilgilere göre birçok ilimizde kurbanlık küçükbaş hayvan kesimine yoğun bir talep olmuş ve yetiştiricilerimiz hayvanlarını değer fiyattan satmışlar ve gerçek anlamda bayram etmişlerdir.

Sonuç itibarıyla yaptığımız çalışmalar sonrasında vatandaşlarımızın küçükbaş hayvan

Küçükbaş kurbanlık sayısı arttı

KARHARAMMARAS (AA)- Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Ayhan, Kurban Bayramı'nda kesilen küçükbaş hayvan sayısının geçen yıla göre en az yüzde 25-30 arttığını söyledi. Ayhan, kurban bayramında pazarlara ihtiyaç fazlası kadar kurbanlık küçükbaş hayvanların sunulduğunu, geçen yıla oranla en az yüzde 25-30 oranında bir artışın kaydedildiğini, vatandaşlarımızın hem sağlıklı olması hem de ekonomik yönden fiyatının uygun olması yönüyle küçükbaş hayvan kesimini tercih ettiklerini belirterek açıklamasında şu ifadelere yer verdi.

"Bayram öncesi yaptığımız açıklamalarda; küçükbaş hayvan varlığımızın kurban bayramında ihtiyacımızı fazlasıyla karşılayacak düzeyde olduğunu ve geçen yıl olduğu gibi bu yıl da kurbanlık hayvan temini konusunda herhangi bir sıkıntı yaşanmayacağını söylemiş, vatandaşlarımız tarafından küçükbaş hayvanların kesimine yönelik ciddi taleplerin olduğunu ifade etmiştik. Küçükbaş hayvan kesimini teşvik etmek amacıyla da hazırladığımız afişlerle ülkemiz genelinde "Bu Yıl Kurbanımız Koyun Keçi" temalı bir tanıtım kampanyası başlatmıştık.

Hem fiyat hem de kalite açısından uygun olan küçükbaş kurbanlıklar ülkemiz genelinde hayvan pazarlarında yerini almış ve bu yıl kurban bayramımız özellikle küçükbaş hayvan yetiştiricilerimiz açısından oldukça bereketli geçmiştir.

Ülkemiz genelinde faaliyette bulunan Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliklerimizden edindiğimiz bilgilere göre birçok ilimizde kurbanlık küçükbaş hayvan kesimine yoğun bir talep olmuş ve yetiştiricilerimiz hayvanlarını değer fiyattan satmışlar ve gerçek anlamda bayram etmişlerdir.

Sonuç itibarıyla yaptığımız çalışmalar sonrasında vatandaşlarımızın küçükbaş hayvan

MERKEZ BİRLİĞİMİZCE ÜLKEMİZ GENELİNDE REKLAM KAMPANYASI YÜRÜTÜLDÜ

Kampanya ile, vatandaşlarımızın ilgisini küçükbaş hayvancılığa ve Kurban Bayramı için küçükbaş hayvan kesimine teşvik etmek amaçlandı.

24 Eylül 2015 tarihinde idrak edilen kurban bayramı için vatandaşlarımızı ülkemiz genelinde küçükbaş hayvan kesimine teşvik etmek amacıyla Merkez Birliğimizce bir reklam kampanyası başlatıldı.

Reklam kampanyası kapsamında 81 ilimizde nüfusun yoğun olduğu yerlerdeki billboardlarda kullanılmak üzere görsel çalışmalar hazırlandı

ve bütün Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliklerimize gönderilerek tanıtım çalışmalarında kullanılması istendi.

Ayrıca 50x70 ve 35x50 ebadında afişlerden 15 bin adet bastırılarak yine ülkemiz genelinde bütün Birliklerimize gönderilerek kurum ve kuruluşlar ile kasaplar, hayvan pazarları, camiler ve benzeri yerler ile toplu taşıma araçlarında kullanılması ve vatandaşlarımızın

ilgisini küçükbaş hayvancılığa ve Kurban Bayramı için küçükbaş hayvan kesimine teşvik etmek amaçlandı.

Afiş ve billboardlarda kullanılan görsellerde bir koç ve teke fotoğrafının yanı sıra küçükbaş hayvanların yerli ve doğal olduğu ayrıca lezzetli tadı yanında ekonomik olması yönüyle de tercih edilmesi gereğine vurgu yapılarak bu yıl kurbanımız koyun keçi denildi.

AĞRI

ÇANAKKALE

EDİRNE

ESKİŞEHİR

ISPARTA

KARAMAN

AĞRI**MANİSA****BİLECİK****ÇANAKKALE****ESKİŞEHİR****ESKİŞEHİR****ISPARTA****ISPARTA****KARAMAN****BAYBURT****BOLU****SAMSUN****TOKAT****GIDA, TARIM VE HAY.BAK.****KONYA****ÇİFTÇİ TV İSTANBUL - KANI TUNCA**

GENEL BAŞKAN PROF. DR. AYHAN SAKARYA'DA İNCELEMELERDE BULUNDU

Türkiye Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan kurban satış yerleri, kurbanın kesileceği yerler ile üretici kuruluşları ziyaret etmek için Sakarya'da incelemelerde bulundu.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Prof. Dr. Ayhan, Sakarya'da canlı hayvan satışının yapıldığı Alancuma'da bulunan Sakarya Hayvan Borsası'nı ziyaret etti. Yurdun çeşitli illerinden gelen küçükbaş hayvan satıcıları ile görüştü, sorunlarını dinledi. Daha sonra Sakarya Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliğine ait satış bölümünde Sakarya Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Saffet Savaş ile Sakarya'daki Küçükbaş hayvan yetiştiricilerinin sorunları ve yapılan çalışmalarını dinledi.

Önemli Bir Sektör

Sakarya Ziraat Odası Başkanı Hamdi Şenoğlu'nu ziyaret eden Ayhan, Sakarya ilinde yapılan çalışmalar ve hayvancılığın dünü, bugünü, yarını değerlendirildi.

Ayhan, hayvancılığın insan beslenmesinde, kırsal alanda istihdam oluşturulmasında ve tarımda verimliliğin artırılması ile dış ticaret dengelerinin sağlanması gibi sebeplerle hayati öneme sahip bir sektör olduğunu söyledi. Son yıllarda sektörde önemli gelişmeler kaydedildiğini belirten Ayhan, "Özellikle küçükbaş hayvancılığa yapılan desteklemeler, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının cumhuriyet tarihinde emsali görülmemiş 81 ilde küçükbaşa yaptığı destekler ve 66 ilde uygulama imkanına ulaşan Halk Elinde Hayvan Islahı Ülkesel Projeleri kapsamında verilen destekler küçükbaş hayvancılığı oldukça geliştirmiştir. Et ve süt verimi yükselmiş, ırklar korunmuş ve geliştirilmiştir."

Topraklarımızı Korumalıyız

Kırmızı et üretimi açısından küçükbaş hayvancılığın önemli olduğunu vurgulayan Sakarya Ziraat Odası Başkanı Hamdi Şenoğlu "Tarım toprakları amaç dışına çıkarılmaya devam ediyor. Tarım topraklarında birilerinin gözü var. Bu toprakları korumamız gerekiyor. Sakarya ilimizde küçükbaş hayvancılığının öncülüğünü yapanlara her zaman destek olacağız." dedi.

Koyun ve keçi eti tüketiminin artırılması amacıyla çeşitli kampanyalar yürüttüklerini belirten Birlik Başkanı Ayhan, "Kurbanda küçükbaş hayvan kesimi için her türlü tedbiri aldık. Sakarya'da özellikle küçükbaş kurbanlıklarının kesimleri için Türkiye'de bir benzeri olmayan entegre bir tesis bulunuyor. Onun için de Sakarya Halkı çok şanslı." dedi.

Küçükbaş Hayvan İthal Edilmemeli

Ayhan sözlerine şöyle devam etti, "Bizler, TÜDKİYEB ve 80 ilimizde faaliyet gösteren Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birlikleri olarak her ne olursa olsun küçükbaş hayvan ve ürünlerinin ithal edilmesini yetiştiricilerimiz adına istemiyor, tasvip de etmiyoruz. Bizim ülkemizin bütün insanlarına yetecek kadar küçükbaş hayvan varlığı vardır ve Kurban Bayramımızda ihtiyacımızı fazlasıyla karşılayacak düzeydedir. Geçen yıl Kurban Bayramında Türkiye genelinde toplam 2 milyon 500 bin civarında küçükbaş hayvan kesilmiştir. Bu yıl için de ülkemiz genelinde kurban olarak kesilebilecek yeterli sayıda küçükbaş hayvanımız mevcuttur. Onun için bu yıl da kurbanlık hayvan temini konusunda sıkıntı yaşanmayacaktır."

Talep Çok

Girdi maliyetlerindeki artışa bağlı olarak küçükbaş hayvan fiyatlarında bir miktar artış olsa da bu yıl vatandaşlarımız tarafından küçükbaş hayvanların kesimine yönelik ciddi talepler olduğu gözlemlenmektedir. Vatandaşlarımız reel olarak büyükbaş hayvanlara göre daha ucuz küçükbaş hayvanı kurbanlık olarak temin edebileceklerdir. Daha da önemlisi küçükbaş hayvancılığımız daha çok meraya ve otlatmaya dayalı yapıldığı ve doğal olarak beslendikleri için sağlıklı ve kaliteli et tüketimi yönüyle ve daha da önemlisi kolay temin edilebilen vasfı ve geleneksel damak tadımıza uygun olması bakımından da tercih edilmelidir diye düşünüyorum. Hem fiyat hem de kalite açısından uygun küçükbaş kurbanlıklar ülkemiz genelinde hayvan pazarlarında yerini almıştır."

2015 YILI ANAÇ KOYUN KEÇİ DESTEKLEMELERİ KAPSAMINDA EĞİTİM TOPLANTILARI DÜZENLENDİ

Hayvancılık desteklemelerinin değerlendirilmesi amacıyla, Samsun, Çanakkale, Denizli, Erzurum, Mersin, Şanlıurfa ve Ankara illerinde 1 gün süreli eğitim toplantıları düzenlendi.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Hayvancılık Genel Müdürlüğüne; 2015 yılı anaç koyun keçi destekleme çalışmalarının sağlıklı yürütülebilmesi, yetiştirici mağduriyetini engellemek ve hayvancılık desteklemelerinin değerlendirilmesi amacıyla, Samsun, Çanakkale, Denizli, Erzurum, Mersin, Şanlıurfa ve Ankara illerinde 1 gün süreli eğitim toplantıları düzenlendi.

Eğitim toplantılarına; Hayvancılık Genel Müdürlüğü, illerin Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlükleri, Koyun Keçi Bilgi Sistemi (KKBS) il sistem sorumluları, İl Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birlik Başkanları ve KKBS (Koyun Keçi Bilgi Sistemi) birlik sistem sorumluları katıldı.

Samsun ilinde başlayan toplantılar Ankara'da Bakanlık

Mehmet Akif Ersoy Konferans Salonunda yapılan toplantı ile sonuçlandırıldı. Denizli'de yapılan toplantıya Hayvancılık Genel Müdür yardımcısı Dr. İbrahim Özcan ve Ankara'da yapılan toplantıya Hayvancılık Genel Müdür Yardımcısı Burhan Demirok da katılırken diğer illerde yapılan toplantılara İslah Geliştirme Daire Başkanı Dr. Bekir Ankaralı, aynı başkanlıktan Bilgehan Özen ve Kutay Kaçar iştirak ederek gerekli bilgilendirmelerde bulundular.

Toplantıların sonunda yapılan değerlendirmelerde katılımcıların soruları cevaplandırıldı ve desteklemeler ile ilgili sahada karşılaşılan problemler ve çözüm önerileri tartışıldı. Ayrıca 2015 yılı anaç koyun keçi desteklemeleri takvimine ilişkin sunumlar yapıldıktan sonra sistem üzerinde uygulamalı bilgilendirmelerde bulunuldu.

Burhan Demirok

Dr. Bekir Ankaralı

Veyssel Ören

Bilgehan Özen

Kutay Kaçar

DENİZLİ

SAMSUN

NIHAT ÇELİK, TRT HABER'DE 10'DAN ÖTESİ PROGRAMINA KONUK OLDU

Çelik; Son 4 yılda küçükbaş hayvancılıkta sayımız 35 milyondan 44 milyona yükselmiş olup, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın yapmış olduğu destekler ve yürütmekte olduğu projeler sayesinde de sadece küçükbaş hayvan sayısını artırmakla yetinmeyip aynı zamanda kalite ve verimlilikte de büyük artışlar sağlanmıştır" şeklinde konuştu.

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkan Yardımcısı Nihat Çelik, 17 Ağustos 2015 tarihinde TRT HABER'de yayınlanan 10'dan Ötesi Programının canlı yayın konuğu oldu ve yaklaşan Kurban Bayramına ilişkin birtakım değerlendirmelerde bulundu.

TÜDKİYEB Genel Başkan Yardımcısı Nihat Çelik, Kurban Bayramı arifesinde az da olsa et fiyatlarında bir artışın söz konusu olabileceğini, gerçek durumda ise hem tüketicinin hem de yetiştiricinin bu anlamda zarar ettiğini vurguladı ve araçların varlığına dikkat çekerek, haksız kazancın önüne geçilmesi gerektiğini söyledi. Yetiştiricinin sattığı karkas et fiyatlarında markete ulaşana kadar yüzde yüz dolayında bir artışın yansıtıldığını vurgulayan Çelik, "Yetiştirici büyük girdi maliyetleri karşısında zarar ediyor, tüketici de pahalı et tüketiyor. Karkas et 17-22 TL arasında değişen fiyatlarla marketlere gidiyor, ama markete gidene kadar yüzde yüz artış yansıyor. Normalde stoklarımızda et açığı söz konusu değildir. Hayvan varlığımız oldukça yüksektir. Birilerinin cebine haksız para giriyor. Bu işin arka planında araçlar vardır. Üretici de tüketici de zarardadır. Burada dengeyi sağlamamız gerekir." dedi.

Kırmızı et tüketicilerinin küçükbaş hayvan etine yönelmesi tavsiyesinde de bulunan Çelik, küçükbaş hayvancılığın Türkiye'nin hayvancılık alanında sigortası olduğunu söyledi.

Çelik, küçükbaş hayvancılığın meraya dayalı bir sektör olduğunu, tamamen doğal havada beslenen, tükettiği yemlerin hiçbir kimyasal madde içermeyen, insanların daha sağlıklı ve dengeli beslenmesi için protein açısından da önemli bir yer tuttuğunu ifade etti. Yetiştirme çağına olan çocukların da kemik gelişmesi açısından koyun, keçi, kuzu ve oğlak etinin fevkalade önem arz ettiğini, ayrıca tüketicinin küçükbaş et tüketimine yönelmesi durumunda, üretici ile tüketici arasındaki fiyat dengesizliğinin de kendiliğinden ortadan kalkacağını iddia eden Çelik, küçükbaş hayvan yetiştiricilerinin aracı olmadan muhatap alınması gerektiğine vurgu yaptı.

Devlet tarafından verilen tüm desteklerin yetiştiriciyi muhatap alması gerektiğinin de altını çizen Çelik, dolaylı muhataplara verilen desteklerin hiçbirisinin bugüne kadar hedefini bulamadığını ifade etti. Hükümetin yem vergilerinde uyguladığı %1 ile %18 arasında değişen oranın %1'e çekilmesinin yetiştiriciyi

rahatlatacağını da anlatan Çelik, "Kurban Bayramı yaklaşırken, tüketicilerin telaşa kapılmasına hiç ama hiç gerek yok. Stoklarımız yeterli düzeyde olup, hem büyükbaşta hem de küçükbaşta sıkıntı söz konusu değildir. Sadece Van ilimizde 3 milyon civarında koyun keçi sayımız mevcuttur. Satılacak kurbanların fiyatları ise geçen sene ile hemen hemen aynı düzeydedir. Ben iddia ediyorum, kırmızı et fiyatlarında yaşanacak olan artışlar Kurban Bayramından sonra %30 civarında iniş trendine geçecektir. Ülkemizde 2014 yılı Kurban Bayramında büyükbaş hayvan için yaklaşık 1 milyon, küçükbaş için de 3 milyon civarında hayvan kesimi yapılmıştı. Ancak, şu anda büyükbaşta sıkıntı olmadığı gibi küçükbaşta da 4 milyon üzerinde kurbanlık hazır bekletilmektedir. Bu yüzden kimse telaşa kapılmasın. Bizim açığımız söz konusu değil, yeterli hayvanımız mevcut olup alıcısını beklemektedir. Stoklarımız da son derece yeterlidir." dedi.

Hayvancılıkta çok önemli bir girdi olan kaba yem açığını da dikkat çeken Genel Başkan Yardımcısı Çelik, 55 milyon ton olarak söylenen kaba yem açığının gerçekte 14-15 milyon ton olduğunu ifade ederek geçmiş hükümetler döneminde IMF ye dayanan tarım

politikalarıyla sadece toprağa destek verildiğini, böylece üreticilerin tarımdan uzaklaştırıldığını söyledi. Çelik AK Parti hükümetlerinin yaptığı hamleler ile her ürüne destekleme imkânı sağladıklarını belirterek tebrik ve teşekkür etti.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı Et ve Süt Kurumunun Türk Silahlı Kuvvetleri ile yaptığı protokol ile %10 olarak koyun keçi eti alımı yapılacağına dikkat çeken Çelik ayrıca Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği ile imzalanan protokol gereğince İl Birlikleri vasıtasıyla yetiştiricilerin küçükbaş hayvan alım sözleşmeleri imzalandığını söyledi.

Sektörde geriye dönme ya da yerinde sayma gibi bir yanlış algının oluşturulduğuna da belirten Çelik, "Son 5 yıldır dolarda %70 artış söz konusu. Bunun yanında et fiyatlarına yansıyan fark ise yüzde 37 civarındadır. Sektörümüz dolara endeksli bir sektör değildir, ancak sonuç itibarıyla bu işin arkasındaki baronlar çeşitli hamleler yaparak Bakanlığımıza bir kumpas kurma çabası içindedirler. Bu anlamda zannedildiği kadar sıkıntı söz konusu değil.

Bakanlığımız sektörümüzle ilgili olarak ciddi çalışmalar içindedir. Abartıldığı kadar sektörde geriye dönük ya da yerinde sayma söz konusu değildir. Bakanlıkça çok önemli hamleler yapılmaktadır. Bu hayvan sayılarıyla biz bölgemizi değil, çevre ülkeleri bile doyuracak kapasiteye sahibiz. Kurbanlık için stoklarda hayvan sayımızın yeterli olmasıyla beraber, son 4 yılda küçükbaş hayvancılıkta sayımız 35 milyondan 44 milyona yükselmiş olup, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın yapmış olduğu destekler ve yürütmekte olduğu projeler sayesinde de sadece küçükbaş hayvan sayısını artırmakla yetinmeyip aynı zamanda kalite ve verimlilikte de büyük artışlar sağlanmıştır." şeklinde konuştu.

TÜDKİYEB Genel Başkan Yardımcısı Nihat Çelik, programın son bölümünde ise, Türkiye Cumhuriyeti'nin çok güçlü bir ülke olduğunu ve bütün konulara hakim olduğunu söyleyerek bürokratlar ve meslek gruplarının uyum içerisinde çalıştıklarını, kırmızı et konusunda sıkıntı yaşanmama çağını dile getirerek bütün vatandaşların Kurban Bayramını kutladı.

BAKAN ARZU: HER YIL 1 TRİLYON DOLARLIK GIDA İSRAF EDİLİYOR

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Kutbettin Arzu, Bakanlıkta düzenlenen "Dünya Gıda Günü" etkinliklerinde yaptığı konuşmada her yıl 1 trilyon dolarlık gıda israf ediliyor. Bu israf edilen gıdanın, eğer yarısını israf etmezsek dünyada aç nüfus kalmayacak." dedi.

Dünyada bugün 800 milyon insanın yoksulluk sınırında olduğuna dikkat çeken Bakan Arzu, "İhtiyacımız olan gıdanın 2,5 mislini üretirken, bir yandan da 800 milyon aç bir nüfus var ve dünyada yılda 10 milyon çocuk yetersiz beslenmeden dolayı hayatını kaybediyor. O zaman dünyada adil olmayan bir gıda bölüşümü var demektir." görüşünü paylaştı.

Türkiye'nin tarımsal ekonomide Avrupa'da ilk ve dünyada da yedinci sırada olduğunu dile getiren Bakan Arzu, Türkiye'nin, 80 milyon nüfusu beslemenin yanı sıra 40 milyon turist de gıda ihtiyacını karşıladığını, ayrıca ülkede bulunan 2,5 milyon misafiri de ağırladığını kaydetti.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Politikalar Sorumlusu Ariella Glinni de geçtiğimiz 20 yıl içerisinde sosyal koruma programlarının gelişmekte olan ülkelerde hızla artış gösterdiğini ve 2,1 milyar insana ulaştığını kaydetti.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürü Gürsel Küsek de bu yıl Dünya Gıda Günü'nün temasının kırsal alanda refahın artırılması ve farkındalık yaratmak olduğunu söyledi.

BALIKESİR İLİ DAMIZLIK KOYUN KEÇİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİNE YENİ HİZMET BİNASI

Prof. Dr. Ayhan: Balıkesir ve ülke hayvancılığı için son derece önemli olan yeni hizmet binasının hayırlı olmasını dilerken "Tevazu içinde bir organizasyon gibi görünüyor ama Balıkesir Birliğimiz küçükbaş hayvancılıkta lokomotif görev üstlenmiştir. Geniş kapasiteli bir alanda hizmet verilecek olan bu binada çok önemli fonksiyonlar icra edileceğine inanyor başarılı olunmasını diliyorum." dedi.

Balıkesir İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği yeni hizmet binası 7 Ağustos 2015 tarihinde hizmete açıldı. Açılış törenine Tarım Reformu Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Özgün, Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan, Merkez Birliği yönetim ve denetleme kurulu üyeleri ile ülkemizin çeşitli illerinden katılan Birlik Başkanları, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Zekeriya Erdurmuş, Balıkesir Ziraat Odası Başkanı Sami Sözat ile sivil toplum örgüt temsilcileri ve yetiştiriciler katıldı.

Açılış konuşmasını yapan Balıkesir İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Bayram Atbakan katılımcılara hoş geldiniz derken yeni hizmet binasında yetiştiricilere daha iyi hizmet sunmaya gayret edeceklerini söyledi.

Balıkesir Ziraat Odası Başkanı Sami Sözat da yaptığı konuşmada yeni hizmet binasının hayırlı olmasını dilerken yeni binada daha güzel hizmetler verileceğine inandığını söyledi. Tarım nerede var ise orada olduklarını kaydeden Sözat, birlikte daha iyi işler yapmaya hazır olduklarını ifade etti.

Balıkesir İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Zekeriya Erdurmuş, küçükbaş hayvancılığın Balıkesir ve ülke hayvancılığı için öneminden bahsederek ülkemiz hayvancılığının gelişmesi adına çok güzel bir amaca hizmet edildiğini söyledi ve yeni binanın da bu amaç için daha güzel hizmetlere imza atacağını ifade etti.

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan da yaptığı

konuşmada Balıkesir ve ülke hayvancılığı için son derece önemli olan yeni hizmet binasının hayırlı olmasını dilerken "Tevazu içinde bir organizasyon gibi görünüyor ama Balıkesir Birliğimiz küçükbaş hayvancılıkta lokomotif görev üstlenmiştir. Geniş kapasiteli bir alanda hizmet verilecek olan bu binada çok önemli fonksiyonlar icra edileceğine inanyor başarılı olunmasını diliyorum." dedi.

Törende son konuşmayı yapan Tarım Reformu Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Özgün de Balıkesir Birliğinin gayretlerini Bakanlık olarak yakından takip ettiklerini, yönetim kurulunun uyum içerisinde yaptığı çalışmalarını bildiklerini, bundan sonra da takip edeceklerini ifade ederek, "Şu an açılışını yapmak üzere önünde bulunduğumuz bu bina bu çalışmanın bir neticesi.

İnşallah bu binada daha güzel daha hayırlı hizmetler yapılacağını ümit ediyorum. Biz Balıkesir'den daha iyi adımlar atılmasını bekliyoruz. Daha çok çalışma bekliyoruz. Balıkesir'in potansiyelini biliyoruz. Bu potansiyelin daha aktif hale gelmesini istiyor ve geleceğine de inanıyoruz. Sayın Bakanımızın dilinden düşürmediği hepimizin kulaklarına yerleşen o sözlerle konuşmamı bitirmek istiyorum. "Buğdayla koyun, gerisi oyun." dedi.

Konuşmaların ardından dualarla yeni hizmet binasının açılışı gerçekleştirildi. Katılımcılar binanın tüm bölümlerini gezdikten sonra Birlik yönetimi ve personeline övgülerini dile getirdiler.

İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğüne Ziyaret

Balıkesir İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği yeni hizmet binasının açılışından sonra Tarım Reformu Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Özgün, Merkez Birliği Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan, Yönetim ve Denetleme Kurulu üyeleri

ile Birlik Başkanları, Balıkesir İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Zekeriya Erdurmuş'a makamında bir ziyarette bulundular.

Ziyaret esnasında Balıkesir'de küçükbaş hayvancılığın durumu ve daha çok İl Birliklerinin sorunları dile getirildi.

Tarım Reformu Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Özgün de Balıkesir Birliğinin gayretlerini Bakanlık olarak yakından takip ettiklerini, yönetim kurulunun uyum içerisinde yaptığı çalışmalarını bildiklerini, bundan sonra da takip edeceklerini ifade ederek "Şu an açılışını yapmak üzere önünde bulunduğumuz bu bina bu çalışmanın bir neticesi. İnşallah bu binada daha güzel daha hayırlı hizmetler yapılacağını ümit ediyorum. Biz Balıkesir'den daha iyi adımlar atılmasını bekliyoruz. Daha çok çalışma bekliyoruz. Balıkesir'in potansiyelini biliyoruz. Bu potansiyelin daha aktif hale gelmesini istiyor ve geleceğine de inanıyoruz.

6 Eylül İlçesine bağlı Üçpınar Mahallesi'nde bulunan Aslan Üdemiş'e ait işletme ziyaret edilerek çalışmalar hakkında çeşitli incelemelerde bulunuldu.

Koyunculuk İşletmesinde İnceleme

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan, Yönetim Kurulu Üyesi Ethem Doğan, Trabzon İli DKKYB Başkanı Arslan Çalık ve

Teknik İşler Şube Müdürü İrfan Gündoğdu, 8 Ağustos 2015 tarihinde 6 Eylül İlçesine bağlı Üçpınar Mahallesi'nde bulunan Aslan Üdemiş'e ait işletmeyi ziyaret ederek çalışmalar hakkında çeşitli incelemelerde bulundular.

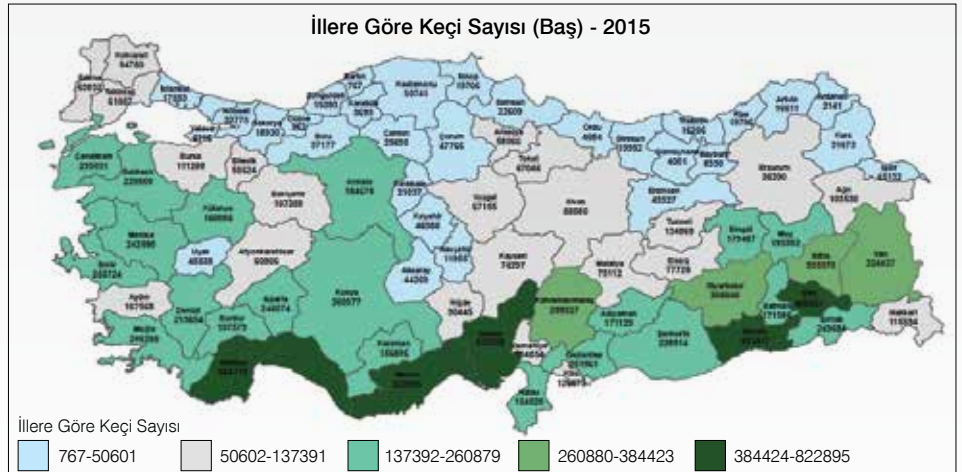
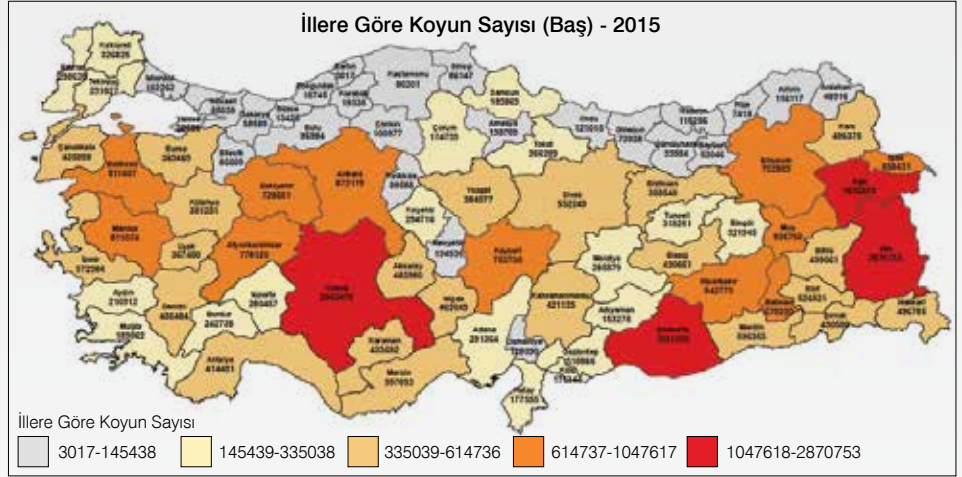
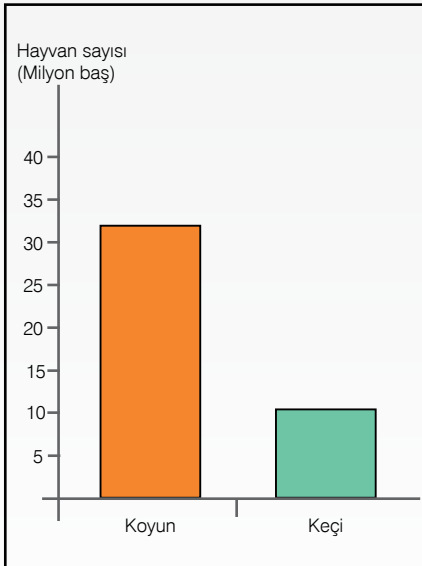
Proje Teknik Elemanı Okan Üge ve işletme sahibi Aslan Üdemiş, Halk Elinde Küçükbaş Hayvan Islahı Ülkesel Projesi ne dahil olan elit sürü işletmesinde yetiştirilen Karacabey Merinosu ırkına ait ıslah çalışmalarını hakkında bilgiler verdiler.

KÜÇÜKBAŞ HAYVAN SAYISI 44 MİLYON 673 BİN BAŞ OLDU

Türkiye İstatistik Kurumundan (TÜİK) yapılan açıklamaya göre 2015 yılının Haziran ayı sonu itibarıyla, büyükbaş hayvan sayısı 14 milyon 731 bin baş, toplam küçükbaş hayvan sayısı ise 44 milyon 673 bin baş oldu.

Koyun sayısı 33 milyon 837 bin baş, keçi sayısı da 10 milyon 836 bin baş olarak gerçekleşti.

KASTAMONU İLİ DAMIZLIK KOYUN KEÇİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ'NDEN VEFA ÖRNEĞİ

Bir yıl önce yakalandığı kanser hastalığı sonucu tedavi gören ve geçtiğimiz cuma günü hayatını kaybeden Kastamonu Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği merhum Başkanı Davut Afatoğlu'nun yerine Yönetim Kurulu üyesi Adem Canbaz seçildi.

Afatoğlu'nun Görevini Devam Ettireceğiz

DKKYB kurucusu ve Başkanı Davut Afatoğlu'nun vefatının tüm birlik üyelerini derin bir üzüntüye düşürdüğünü ifade eden Canbaz, "Birlik ve şahsım adına Davut Afatoğlu'na Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı ve sabırlar dilerim. Değerli başkanımızın adını yaşatmak ve daha iyisini yapmak için çalışacağız. Davut Afatoğlu tarafından 2009 yılında 60 asıl üye ile kurduğu Birliğimiz, bugün 457 asıl 143 aday üyeye sahiptir. Birliğimizin buradaki amacı koyun, keçi yetiştiricilerine devletimizin verdiği destekleri iletmektir. Biz de bundan sonra Davut Afatoğlu'nun bıraktığı yerden en iyi şekilde devam edeceğiz" dedi.

Kastamonu'ya 35 Bin 222 Küçükbaş Hayvan Desteği

Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği'nin faaliyetleri hakkında bilgi veren Canbaz, "2010 yılından bu tarafa 186 üreticiye 206 adet damızlık koç dağıttık.

Koyun keçi üreticileri azalıyor. Bu da üretimin çok tüketimin az olmasından kaynaklanıyor. Allah'ın izniyle sorunları aşmak için elimizden gelen çabayı göstereceğiz. Şu anda Kastamonu'da devletten destek alan küçükbaş hayvan sayımız 35 bin 222'dir. Destekleme almayan arkadaşlarımız var. Onların da birliğimize üye olup, desteklemeden faydalanmalarını sağlayacağız. Bu zamana kadar koyun, keçide pazarlama sıkıntısı büyüktü. Et ve Süt Kurumu ile anlaşarak pazarlama sıkıntısını büyük ölçüde aştık. Et ve Süt Kurumu sadece büyükbaş hayvan kesiyordu, artık küçükbaş da kesiyor. Bundan sonra da olumlu gelişmeler olacağına inanıyorum." diye konuştu.

Bize Düşen Görevi Fazlasıyla Yapmaya Hazırız

Canbaz, Afatoğlu'nun vefatı ile birlikte yönetimdeki değişikliklerle ilgili de bilgiler vererek birliğin genel kongrelerinin 2 yılda, seçimli kongrelerin ise 4 yılda bir yapıldığını kaydetti. Canbaz, "Son kongremizden bu yana 2 yıl geçti. Biz Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na bağlı olduğumuz için, Bakanlığın belirttiği tarihte kongre yapmak zorundayız. Ben buraya yönetimden çıktım. Tarım Bakanlığının bu sene içinde bize kongre

yaptıracağını düşünüyorum. Fakat yaptırmazsa, 2017 yılında gerçekleştirilecektir." ifadelerini kullandı.

Küçükbaşta Bölgenin En İyisiyiz

Canbaz, küçükbaş hayvan fiyatlarında geçen yıla oranla bir değişme olmadığını vurgulayarak sözlerini şu şekilde tamamladı: "Vatandaş küçükbaş üretiyor ama tüketemiyoruz. Kastamonu'da en fazla küçükbaş hayvan sayısı yaklaşık 350. Bizim küçükbaş üreticiliği ile ilgili büyük bir çiftliğimizde yok. Onlarda belli dönemlerde satış yapabiliyor. Şu anda bir kuzunun fiyatı 300 ila 350 TL arasında. Bu geçen sene de aynıydı. Fakat bulunduğumuz bölgeye oranla küçükbaş hayvan üreticiliğinde iyiyiz."

Biz de bundan sonra Davut Afatoğlu'nun bıraktığı yerden en iyi şekilde devam edeceğiz.

ACI KAYBIMIZ

KASTAMONU BİRLİK BAŞKANIMIZ DAVUT AFATOĞLU VEFAT ETTİ

Kastamonu İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Davut Afatoğlu yakalandığı amansız hastalık sonucu vefat etmiştir. Cenazesi 31 Temmuz 2015 tarihinde Kastamonu Hoca Köyü mezarlığına defnedilmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet kederli ailesine ve camiamıza başsağlığı dileriz.

TÜDKİYEB

İL BİRLİKLERİMİZLE BOSNA HERSEK CUMHURİYETİ'NE TEKNİK GEZİ DÜZENLENDİ

Prof. Dr. Senaid Memic, çok güzel bir coğrafyaya ve yüksek bir potansiyele sahip olduklarını ancak değerlendiremediklerini ifade ederek, Hersek bölgesine keçi konusunda büyük yatırımlar gerçekleştirildiğini, TİKA tarafından büyük destekler gördüklerini sözlerine ekleyerek şu anki ekonomik sıkıntılardan dolayı potansiyeli değerlendiremediklerini söyledi.

28 Ağustos - 01 Eylül 2015 tarihleri arasında Bosna Hersek Cumhuriyeti'ne Merkez Birliği ve bazı İl Birliklerinin katılımıyla bir teknik gezi düzenlendi.

Teknik geziye; Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Yönetim ve Denetleme Kurulu üyeleri ve personeli ile, Aydın, Balıkesir, Bingöl, Bitlis, Çankırı, Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Eskişehir, Hakkari, Isparta, Konya, Manisa, Muş, Siirt, Sinop, Tekirdağ, Trabzon ve Yozgat İl Birlik Başkanları, Yönetim ve Denetim kurulu üyeleri ile personeli ve ayrıca Bingöl ve Yozgat İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürleri katılım gösterdi.

Seyahatin teknik gezi kapsamında ilk olarak Hersek

bölgesinde yer alan Konyic Belediyesi sınırlarındaki Borci köyünde bir koyunculuk çiftliği ziyareti gerçekleştirildi. Merada, çiftlik sahiplerinden Maksumic Mumin'den faaliyetler hakkında bilgiler alınarak ayrıca katılımcıların soruları cevaplandırıldı.

40 yıldır koyunculukla uğraştığını söyleyen Maksumic Mumin, 2.500 koyunu olduğunu halen merada kesime hazır 400 civarında koyun olduğunu diğer koyunların ise 1.700-2.000 rakıma sahip dağda çobanlar tarafından otlatıldığını ifade etti. Mumin, Türkiye'ye göre çok küçük bir ülke olduklarını ve Türkiye'nin çok daha fazla fırsat ve imkân olduğunu belirterek keçi yetiştiriciliği konusunda da ciddi bir yatırımın gerçekleşeceğini ve özellikle Hersek Bölgesinde TİKA vasıtasıyla Keçi Yetiştirme Projesi için 3 bine yakın ağıl kurulacağından bahsetti. Maksumic Mumin, bölgelerinde bir koyunculuk derneği bulunduğunu ve 27-28 bin civarında derneğe kayıt olduğunu belirterek özellikle Kurban Bayramlarında derneğin kendilerine destek verdiğini Türkiye'den de Kızılay'ın kendilerinden kurbanlık hayvan aldığını söyledi.

Bölgede ağırlıklı olarak Premenka isimli yerli koyun ırkı bulunduğunu, bölgede Kasım

ayından itibaren Mart ayı sonuna kadar kar yağdığını ve koyunların rahat bir şekilde kar üzerinde yattıklarını belirten Mumin, savaş öncesi 150 bin civarında koyuna sahip olduklarını ancak şu an sayının düşüğünü ifade ediyor.

Teknik gezinin bir bölümünde TÜDKİYEB Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeleri tarafından Ilıca Belediye Başkanı ve aynı zamanda Saraybosna Devlet Üniversitesi Tarım Fakültesi Öğretim Üyesi olan Prof. Dr. Senaid Memic ziyaret edilerek küçükbaş hayvancılık konularında karşılıklı fikir alışverişinde bulunuldu.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan, başlangıçta Merkez Birliği heyetini tanıttıktan sonra nazik davetleri ve misafirperverliklerinden dolayı Belediye Başkanı Memic'e teşekkür ederek ziyaretin temel amacının Türkiye'deki koyun keçi yetiştiricilerinin Bosna Hersek'teki yetiştiricilerle tanışması ve ileriki dönemlerde işbirliği imkânlarını görüşmek olduğunu ifade etti ve kendisine Merkez Birliğimizin yayınlarından bir kısmını vererek, 24-25 Kasım 2015 te Antalya'da gerçekleştirilecek olan Uluslararası Tarım fuarına davet etti.

Belediye Başkanı Prof. Dr. Senaid Memic, çok güzel bir

coğrafyaya ve yüksek bir potansiyele sahip olduklarını ancak değerlendiremediklerini ifade ederek Premenka adında yerli koyun ırkına sahip olduklarını ve savaş öncesi bazı dağlarında 20 bin koyuna sahip çiftliklerin olduğunu ancak şu anda 5-6 bin civarına düştüğünü söyledi. Hersek bölgesine keçi konusunda büyük yatırımlar gerçekleştirildiğini, TİKA tarafından büyük destekler gördüklerini sözlerine ekleyerek şu anki ekonomik sıkıntılardan dolayı potansiyeli değerlendiremediklerini söyledi.

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan, hem koyun hem de keçi sayısı bakımından Avrupa'da birinci sırada bulunduğunu ifade etti. Ülkemizde ormanlarda keçi otlatmada 60 yıllık bir yasak olduğunu ancak bunun hatalı olduğunu ortaya çıktığını ve 4 yıl önce ormanlarda keçi otlatmanın serbest bırakıldığını söyledi. 250 bine yakın koyun keçi yetiştiricisinin Merkez Birliğine kayıtlı olduğunu ve ürünlerin pazarlamasında, islah çalışmalarında, sorunların çözümünde Birliklerin önemli rol oynadığını belirten Ayhan, Bosna Hersek'te de Koyun Keçi Birliğinin kurulabileceğini ve kuruluş aşamasında ciddi katkılar verilebileceğini vurgulayarak, Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birlikleri olarak nasıl bir katkı sunulacağını görüşülmesi gerektiğini ve damızlık amaçlı birliklerin kurulması yönünde işbirliği yapılabileceğini görüşünü ortaya koydu.

Görüşme esnasında söz alan Genel Başkan Yardımcısı Nihat Çelik ise Bosna Hersek'in bir küçükbaş hayvancılık coğrafyası olduğunu özellikle de keçi yetiştiriciliğine çok uygun

olduğunu ifade ederek Türkiye'nin Bosna Hersek'e bakış açısının çok farklı olduğunu, her zaman üzerlerine düşecek görevleri Merkez Birliği olarak yapmaya hazır olduklarını dile getirdi.

Yaklaşık 1 saat süren görüşmeler sonrasında Belediye Başkanı Prof. Dr. Senaid Memić Merkez Birliği heyetine İlica'nın 800 yıllık tarihini anlatan bir kitap hediye etti. Merkez Birliği Heyeti tarafından da Prof. Dr. Memić'e bir plaketin yanı sıra koyun keçi ve çobanı tasvir eden maket hediye ettiler. Ziyaret toplu olarak hatıra fotoğrafı çekilmesiyle sona erdi.

Teknik gezinin diğer bir bölümünde ise, et ürünlerinin işlendiği bir fabrika ziyareti gerçekleştirildi. Büyükbaş ve küçükbaş hayvanlardan salam, sosis, sucuk ve pastırma imal eden Brajlović isimli fabrikada üretim aşaması yönüyle çeşitli incelemelerde bulunuldu. İncelemeler öncesinde fabrika üretim sorumlusu Davor Mulalic tarafından bilgiler verildi. İncelemeler sonrasında ise katılımcılara işlenmiş et ürünlerinden ikramlar yapıldı ve son olarak fabrikanın pazarlama sorumlusu ve ortağı Samir Brajlović'e Genel Başkan Prof. Dr. Veysel Ayhan tarafından bir plaket takdim edildi.

Gezinin son bölümünde gala yemeği gerçekleştirildi ve Bosna Hersek'in folklorunu tanıtan gösteriler izlendi. Saraybosna Kantonu Ekonomi Bakanı Dr. Muharrem Sabic ve Saraybosna Kantonu Meclis Başkanı Sejo Bukva yemeğe iştirak ederek, Genel Başkan Prof. Dr. Veysel Ayhan ve Genel Başkan Yardımcısı Nihat Çelik ile küçükbaş hayvancılık konularında bir takım görüşmelerde bulunuldu.

Görüşmede, ülkede oluşturulacak örgütlenmede Merkez Birliğimizin rol alabileceği, yetiştiricilerin iş birliği çerçevesinde ülkemizde misafir edilebileceği ifade edildi. Görüşme sonrasında ise Bakan Dr. Muharrem Sabic'e Genel Başkan Prof. Dr. Veysel Ayhan, Meclis Başkanı Sejo Bukva'ya ise Genel Başkan Yardımcısı Nihat Çelik tarafından birer hediye verildi. Ayrıca teknik geziyi organize eden Beta Tur Yetkilisi Yeliz Fırat Genel Başkan'a ziyaretinde TÜDKİYEB logosu bulunan bir maket uçak takdim etti.

Seyahatin son bölümünde Saraybosna havaalanına katileyi uğurlamak üzere gelen ve keçi peyniri ve yoğurt üretimi gerçekleştiren Eko Koza firmasının sahibi ve Keçi Yetiştiricileri Derneği Başkanı Dzevad Kovac ile de Genel Başkan Prof. Dr. Veysel Ayhan arasında ikili bir görüşmede bulunuldu. Genel Başkan tarafından Antalya'da düzenlenecek Expo Uluslararası Tarım fuarına davet edilen Kovac, duyduğu memnuniyeti dile getirerek fuara iştirak edeceğini, iş birliği görüşmelerini bu fuarda yapabileceklerini söyledi.

Bosna Hersek seyahatinin kültürel kapsamında ise ilk olarak Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'in mezarının bulunduğu şehitlik ziyaret edildi ve gezi sürecinde Başkent Saraybosna, 16. yüzyıldaki dokusuyla günümüze kadar bozulmadan ulaşmış Osmanlı köyü Poçitel ve Osmanlı dervişlerinin inşası ile yapılan Blagaj Tekkesi (Alperenler Tekkesi), 600 yıllık geçmişe sahip olan ve 1992-1995 savaşında yıkılan köprüyle anılan Mostar ve Hersek'in en büyük şehri olan ve vezirler şehri olarak da anılan Travnik'teki tarihi ve kültürel mekânlar görüldü.

DÜNYANIN EN BÜYÜK UYGULAMALI ISLAH PROJESİ İLE 1 MİLYON KOYUN KEÇİ TAKİPTE

63 ilde 29 ırk ile yaklaşık 183 alt proje uygulandığını bu uygulamalar neticesinde 7.400 yetiştiricinin işletmesinde bulunan yaklaşık 1 milyon hayvanın ıslah takibi yapıldığını belirten Dr. Ayar: "Proje dünyanın en büyük uygulamalı ıslah projesi olduğu gibi Cumhuriyet tarihinin de sadece hayvancılık alanında değil tüm alanlarda en fazla paydaşa ve yaygın etkiye sahip projesidir." dedi.

Ankara'nın Polatlı ilçesi İçciler köyünde bir yetiştirici tarafından düzenlenen Koç Katım Şenliğine katılan TAGEM Hayvancılık ve Su Ürünleri Araştırmaları Daire Başkanı Dr. Ali Ayar, yürütülen Halk Elinde Islah Projesi kapsamında 183 personel tarafından 1 milyon hayvanın verim kaydının tutularak ıslah çalışmalarının yürütüldüğünü söyledi.

Halk Elinde Islah Projesi ile birlikte 5 yılda kazancını üçe katlayan Polatlılı yetiştirici Turgut Olgaç işletmesinde düzenlediği koç katım etkinliği ile projede yer alan kurum temsilcilerine teşekkür yemeği verdi. Etkinliğe katılan TAGEM Hayvancılık ve Su Ürünleri Araştırmaları Daire Başkanı Dr. Ali Ayar Halk Elinde Islah Projesinin ülke açısından önemine dikkat çekti.

Islah Projesine

145 Milyon Lira Destek
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı olarak Halk Elinde Islah Projesi ile birlikte projedeki yetiştiricilere şu ana kadar 145 milyon TL destek verdiklerini belirten TAGEM Hayvancılık ve Su Ürünleri Araştırmaları Daire Başkanı Dr. Ali Ayar: "Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde ülkesel çapta yürütülen Halk

Elinde Koyun Keçi Islahı projesiyle et, süt, döl verimi ile ikizlik doğum oranında artış sağlanmıştır. Proje ile birlikte ülkemizin ihtiyaç duyduğu nitelikli damızlıkların ülke içinden karşılanması, yetiştiricinin örgütlü bir yapıya kavuşturulması ve bilinçli hayvancılık yapmaları da amaçlanmış olup bu yönde de önemli gelişmeler sağlanmıştır." dedi.

7 Bin 400 Yetiştiricinin 1 Milyon Hayvanı Takipte

63 ilde 29 ırk ile yaklaşık 183 alt proje uygulandığını bu uygulamalar neticesinde 7.400 yetiştiricinin işletmesinde bulunan yaklaşık 1 milyon hayvanın ıslah takibi yapıldığını belirten Ayar: "Proje dünyanın en büyük uygulamalı ıslah projesi olduğu gibi Cumhuriyet tarihinin de sadece hayvancılık alanında değil tüm alanlarda en fazla paydaşa ve yaygın etkiye sahip projesidir. 24 üniversiteden 45 öğretim üyesi, 8 araştırma enstitüsü 46 araştırmacı ve 63 il damızlık koyun keçi yetiştiricileri ile işbirliği içinde yürütülmektedir. 183 teknik personel yetiştiricilerin hizmetinde olup maaşları proje kapsamında karşılanmaktadır. İşletmeleri düzenli olarak ziyaret eden teknik personeller, projedeki hayvanların takibini gerçekleştirmektedirler." dedi.

TAGEM Hayvancılık ve Su Ürünleri Araştırmaları Daire Başkanı Dr. Ali Ayar, Türkiye'nin

Avrupa'da en fazla küçükbaş hayvana sahip ülke olduğunu, Macaristan'daki toplam hayvan sayısı kadar hayvanın ise Halk Elinde Islah Projesi kapsamında verim takibini yaparak büyük bir başarıya imza atıldığını söyledi.

Geliri Üç Kat Artırıyor

Etkinliğe ev sahipliği yapan Turgut Olgaç, 5 yıldır projede yer aldığını ve proje liderinin yönlendirmeleri ve teknik personelin katkılarıyla gelirinin üç kat arttığını söyledi. Taban sürü olarak başladığı sırada 300 hayvanı olduğunu bugün elit sürüye sahip olduğunu belirten Olgaç: "Kontrollü aşım yapıyorum, artık hayvanlarımın anne baba kayıtlarını ve verimlerini biliyorum. Merinos özelliği taşımayan hayvanlarımı hemen sürüden çıkardım. Besleme programını proje lideri ile birlikte yapıyor teknik eleman ile takip ediyoruz. Tüm bunlar sonucu kendi damızlığımı kendi sürümden karşılar oldum. Doğumlar toplu olduğu için süt sağıp satabiliyorum. İkizlik oranım ve kesimlik kuzuda verim artışı sağladık. En büyük kazancımız kuzu ölümlerinin önüne geçmek oldu. Projeye başladığımda 300 hayvanım vardı bugün 1.700 hayvanım var. Proje ile parasal destek de alıyoruz. Ama bugün devlet parasal destek vermese de Halk Elinde Islah Projesinde yer almaya devam ederim." dedi.

Daha Fazla Gelir İçin Hayvan Islahı Şart

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından Türkiye genelinde yürütülen Halk Elinde Islah Projeleri meyvelerini veriyor.

Projeye, küçükbaş hayvancılıkta en önemli problemlerden biri olan damızlık materyali temini konusundaki sıkıntılar aşılırken, hayvanların et ve süt veriminde de büyük artışlar sağlandı.

Projenin uygulandığı illerden biri olan Başkent Ankara'nın Polatlı ilçesi İçciler Köyü'nde koç katımı gerçekleştirildi. Koç katımı programına İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü Bülent Korkmaz, İl Müdür Yardımcısı Ergün Erol, TAGEM Hayvancılık ve Su Ürünleri Araştırmaları Daire Başkanı Dr. Ali Ayar, Ankara Büyükşehir Belediyesi Kırsal Hizmetler ve Jeotermal Kaynaklar Dairesi Başkanı Özgür Güven, Ankara Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Hasan Kılınç ve yetiştiriciler katıldı.

Dahi İyi Gelir İçin Islah Önemi

Koç katımı programına katılan İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü Bülent Korkmaz, yetiştiricilerin küçükbaş hayvancılıktan daha fazla gelir elde edebilmeleri için ellerinde bulunan ırkların ıslah edilmesinin büyük önem taşıdığını söyledi. Gerek tarım yapısı, gerekse coğrafyası itibarıyla küçükbaş hayvancılık için uygun şartlara sahip olan Ankara'da Ankara keçisi, merinos ve akkaraman ırklarına yönelik ıslah projelerinin devam ettiğini belirten İl Müdürü Korkmaz, ıslah projeleri kapsamında yetiştiricilere şu ana kadar Bakanlığımız tarafından 6,4 milyon TL destek ödemesi yapıldığını kaydetti.

Küçükbaş hayvancılık işletmelerindeki en büyük sıkıntılardan birinin damızlık materyali ihtiyacı olduğunu vurgulayan İl Müdürü Korkmaz, "Materyal temini anlamında bu projenin önemli katkıları oldu. Projeye dahil olan işletmeler artık kendi damızlık materyalini temin noktasına gelirken, daha fazla üretim yapan işletmeler başka işletmelere damızlık koç ve teke satmaya başladı. Esas sevindirici olan da bu." dedi.

Koç katımının gerçekleştirildiği 850 koyun ve 26 koçun bulunduğu işletmenin sahibi Ramazan Olgaç projeye dahil olmaktan memnun olduklarını, et ve süt veriminde önemli oranda artışlar elde ettiklerini, artık kendi damızlık materyallerini karşılar hale geldiklerini ifade ederek projeyi uygulayanlara teşekkür etti.

SAMSUN'DA EN İYİ KOÇLAR YARIŞTI

Alaçam'da Dürtmen Yayla Şenlikleri'ne katılan Samsun İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği üyeleri, 'İyi koç' yarışmasında dereceye girenlere ödül verdi.

Samsun'un Alaçam ilçesinde her yıl geleneksel hale getirilen Dürtmen Yayla Şenlikleri yoğun katılımıyla gerçekleştirildi. Samsun İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Haşim Baki ve Yönetim Kurulu Üyelerinin de katıldığı şenlikte, 'iyi koç' yarışması düzenlendi. Yarışmada birinciye tam altın, ikinciye yarım, üçüncüye ise çeyrek altın takıldı.

Şenlik alanına gelişinin davul zurna ile karşılanmasının kendisini çok mutlu ettiğini söyleyen Samsun İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Haşim Baki, "Burada adeta bir bayram havası var. Alaçam bölgemizdeki bu etkinlikte olmaktan dolayı çok mutluyum." dedi.

Şenlikte birlikte oldukları tüm koyun ve keçi yetiştiricileri ile davete katılan herkese teşekkür eden Baki, "Etkinlikte her bir üyemiz ile davetlilere koyun yoğurdu ile peynir ikramı yaptık. Aynı zamanda Alaçam'daki üyelerimize Birliğimizin logosunu taşıyan ilk yardım çantası verdik. Bundan sonra da tüm üyelerimize hazırladığımız 'Birlik' logolu ilk yardım çantalarını dağıtmaya devam edeceğiz. Ayrıca, şenliğe gelen tüm birlik üyelerimize, Yönetim Kurulu tarafından uygun görülen hediyeler verdik." diye konuştu.

Samsun'un Alaçam ilçesinde her yıl geleneksel hale getirilen Dürtmen Yayla Şenlikleri yoğun katılımıyla gerçekleştirildi.

Samsun İli Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Haşim Baki ve Yönetim Kurulu Üyelerinin de katıldığı şenlikte, 'iyi koç' yarışması düzenlendi. Yarışmada birinciye tam altın, ikinciye yarım, üçüncüye ise çeyrek altın takıldı.

II. SİVAS TARIM, HAYVANCILIK VE GIDA FUARI ZİYARETÇİLERİYLE BULUŞTU

TBMM Başkanı İsmet Yılmaz açılış töreninde yaptığı konuşmada; "Tarımsal gayrisafi yurtiçi hâsılada Avrupa birincisiyiz. 2002 yılında dördüncüydük. 193 ülkeye bin 781 çeşit tarım ürünü ihraç ediyoruz. Eğer tarımda kendinize yeterli olmazsanız, 18 milyar dolar ihracatı yapamazsınız. Türkiye'nin 80 milyon nüfusu var, 40 milyon da turist geliyor, bu kadar da ihracat ediyor. Hem ihracat yapacaksınız, hem 40 milyon turist gelecek, hem de vatandaşını besleyeceksin ondan sonra Türkiye tarımda geri gidiyor diyeceksin, bu doğru değildir."

Sivas Kongresi'nin 96. yıl dönümü etkinliği kapsamında 3-6 Eylül 2015 tarihleri arasında 2. Tarım, Hayvancılık ve Gıda Fuarı ve "İlçeler Sergisi" ziyaretçileriyle buluştu.

Fuar alanında düzenlenen açılış törenine Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmet Yılmaz, Vali Âlim Barut, Sivas Milletvekilleri Selim Dursun, Ali Akyıldız ve Celal Dağgez, Belediye Başkanı Sami Aydın, Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü Faruk Kocacık, İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü İhsan Aslan, Ziraat Odası Başkanı Hacı Çetindağ, il protokolü ve çok sayıda vatandaş katıldı.

TBMM Başkanı İsmet Yılmaz açılış töreninde yaptığı konuşmada: "Tarımsal gayrisafi yurt içi hâsılada Avrupa birincisiyiz.

2002 yılında dördüncüydük. 193 ülkeye bin 781 çeşit tarım ürünü ihraç ediyoruz. Eğer tarımda kendinize yeterli olmazsanız, 18 milyar dolar ihracatı yapamazsınız. Türkiye'nin 80 milyon nüfusu var, 40 milyon da turist geliyor, bu kadar da ihracat yapıyor. Hem ihracat yapacaksınız, hem 40 milyon turist gelecek, hem de vatandaşını besleyeceksin ondan sonra Türkiye tarımda geri gidiyor diyeceksin, bu doğru değildir."

Fuarın üreticiyle tüketiciyi buluşturmak, aynı zamanda bu alanda hangi teknolojik gelişmeler ve bilimsel ilerlemeler var, bunları görmek ve vatandaşta tanıtım açısından da büyük bir fırsat oluşturduğuna dikkat çeken TBMM Başkanı İsmet Yılmaz: "Bu fuarın başarılı olmasını diliyorum. Sivas Kongresinin 96. yıldönümünde yapılmış olması da güzel bir

uygulama, inşallah devam eder. Türkiye'nin tarımda da başarılarına imza atacağına inanıyorum, emeği geçenlere teşekkür ediyorum." dedi.

Vali Âlim Barut ise; "Sivas nüfusunun %65'i tarımla uğraşmakta ve bu da il ekonomisinin temelini tarım olduğunu açıkça göstermektedir. Tarımda gerek ürün çeşitliliğinin, gerek işletme yapılarının hızla geliştirilmesi; endüstriyel ürünlere geçilerek, işletme büyüklüklerinin AB standartlarına ulaştırılmasının önemi bir kez daha ortaya konmuştur.

Çiftçilerimizin, tarım sektöründeki gelişmeleri takip etmesi, yeni teknolojik ürünlerle tanışması, diğer çiftçilerle buluşması, tarımsal eğitim düzeyinin artmasına katkı sağlanması, Sivas'ı tarım sektörünün İç Anadolu'daki önemli merkezlerinden biri haline getirmek amacıyla, ilkinin bir önceki sene yaptığımız, oradan kazandığımız deneyimle 2.si düzenlenecek olan II. Tarım, Hayvancılık ve Gıda Fuarı'nın ülkemiz ve ilimiz adına hayırlara vesile olmasını dilerim." dedi.

Sivas İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü İhsan Aslan ise yaptığı konuşmada; "Tarım ve hayvancılık sektörü ilimizde toplam istihdamın içerisindeki %66 istihdam oranı ile tarımsal üretim değeri

3.000.000 TL olarak büyük bir sektör oluşturuyor. Yaklaşık 80.000 civarında tarımsal işletmemiz var. Bu işletmelerimizin ihtiyaç duyduğu her türlü bilgiyi almaları ve yeni teknolojileri tanıması açısından tarım fuarını önemsiyor, bu yıl ikincisini düzenliyoruz. Diğer illerden farklı olarak ana temalar üzerinden gidiyoruz, geçen sene tamamımız arıcılık ve bal ürünleriydi, bu sene ilimizin büyük bir değeri olan damızlık merkezi haline getirdiğimiz kangal akkaraman ırkı koyun üzerine bir tema oluşturduk. İlimizin değerlerini tanıtmaya çalışıyoruz, ilçe stantlarımızla da ilçelerimizin tarım ürünleri ile tarihi ve kültürel değerlerini de tanıtmış oluyoruz.

Bu fuarın gerçekleşmesinde desteklerini esirgemeyen TBMM Başkanımıza, Valimize müteşekkirimiz, altyapı konusunda eksikliklerimizi tamamlayan İl Özel İdaresi Sekreterimize ve Belediye Başkanımıza teşekkür ediyoruz, emeği

geçen tüm arkadaşlarımıza, büyük bir ekip çalışmasıyla bu fuar gerçekleşti hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyorum ilimize ve çiftçilere hayırlı olması temennisiyle saygılarımı sunuyorum." dedi.

Daha sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmet Yılmaz, Sivas Valisi Âlim Barut, İl Müdürü İhsan Aslan ve beraberindekilerin standları gezmelerinin ardından açılış programı sonlandırıldı.

Ana teması Kangal Akkaraman Koyunu olan İl. Sivas Tarım, Hayvancılık ve Gıda Fuarı, 3-6 Eylül 2015 tarihleri arasında ziyaretçilerine hizmet verdi.

Çeşitli aksesuarlar, hayvansal üretim makineleri, ekipmanlar, ürün işleme, ambalajlama, paketlenme ve depolama malzemeleri, tarımsal ilaçlar, sera ısıtma, soğutma, havalandırma ve

aydınlatma ürünlerinin sergilendiği fuara, birçok kurum ve kuruluş katıldı.

İl. Tarım, Hayvancılık ve Gıda Fuarı'nda katılımcı firmalara, kurum ve kuruluşlar ile görevli İl Müdürlüğü personeline Sivas İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Teşekkür Belgeleri" verildi.

SİVAS İLİ DKKYB'DEN YETİŞTİRİCİLERE BÜYÜK KAZANÇ SAĞLAYACAK DEV PROJE...

Cumhuriyet Üniversitesi Teknokent'te Sivas Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği tarafından kurulan laboratuvarın yetiştirici için büyük kazanç sağlayacağını dile getiren Birlik Başkanı Ethem Doğan, "Boşa harcanan emek ve masrafın önüne geçeceğiz." dedi.

Sivas İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği, Cumhuriyet Üniversitesi Teknokent'te bilim adamlarının iş birliği ile hayvancılıkta çığır açacak projeyi hayata geçirdi. Cumhuriyet Üniversitesi içerisindeki Teknokent'te kurulan laboratuvarında hayvancılığın teknoloji ile geliştirilmesi sağlanacak. Türkiye'de birlik olarak oluşturulan bu laboratuvarın bir ilk olduğunu dile getiren Sivas İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Ethem Doğan, "Kurulan laboratuvarımızda yapılan çalışmalarda elde edilen veriler ile hayvancılığa yeni bir boyut kazandırılacak.

Daha önemlisi milli ırklarımızın verim kapasitelerinin ne olduğunu tespitini moleküler düzeyde anlamaya çalışacağız. Çok kısa bir süre önce başladığımız laboratuvarımızda kangal akkaraman koyununun önemli bir gene sahip olduğunu belirledik. Henüz çalışmaların araştırma aşamasında olduğunu belirtmem lazım." diye konuştu.

Tüm Türkiye Faydalanacak

Yapılan bilimsel çalışmalarda bilim adamlarından teknik destek alınacağını dile getiren Doğan, "Hocalarımız da bu konuda oldukça deneyimli. Bilimsel çalışmalar devam ediyor. Şu anda kan örnekleri almaya başladık. Laboratuvarımızda her türlü çalışma yürütülecek. Bu hizmetimizden yalnızca bölgemizdeki yetiştiricilerimiz değil, Türkiye'deki tüm birlik ve yetiştiricilerimiz faydalanabilir." şeklinde konuştu.

Yetiştiricilere Büyük Kazanç Sağlayacak

Laboratuvarında yapılan çalışmaların yetiştiriciler için büyük kazanç sağlayacağını anlatan Doğan, çalışmalarla hayvanın anne ve babasının tespiti ile birlikte hastalıkların da tespitinin yapılacağını öngördüğünü söyledi. Doğan, konuşmasını şu şekilde sürdürdü: "Damızlık hayvan aldığımız zaman hayvan iyi diye alıyoruz ancak performansının ne olacağını bilemiyoruz. İnsanlarda anne ve babadan alınan kan örnekleri ile doğacak olan çocuğun genetik özellikleriyle ilgili %90 bilgi sağlanıyor. Bu durumu laboratuvarımızda hayvanlara taşıyoruz. Hayvanın doğduğu andan itibaren hangi canlı ağırlığa ulaşabileceğini %90 oranında tespit edebiliyoruz. Bu durumda yetiştiricinin boşa emek ve para harcamasının önüne geçeceğiz."

TEKİRDAĞ KARAEVLI'DE TARIM VE TEKNOLOJİ FUARI BÜYÜK İLGİ GÖRDÜ

Müsteşar Yardımcısı Mehmet Hadi Tunç, Türkiye'nin, tarımsal hasılanın gıdaya dönüşmesinde dünyanın en başarılı ülkelerinden birisi olduğunu ifade ederek, "19 milyar dolarlık tarımsal ürün ve gıda ihracatıyla önemli bir potansiyele sahibiz." dedi.

Her yıl Karaevli'de düzenlenen DLG-ÖÇP Tarım ve Teknoloji Fuarı, Bakanlık temsilen Müsteşar Yardımcısı Mehmet Hadi Tunç'un katılımıyla açıldı. Açılışa Tekirdağ Valisi Enver Salihoğlu, Tekirdağ Milletvekilleri Mustafa Yel ve Ayşe Doğan, Müsteşar Yardımcısı Mehmet Hadi Tunç, Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Albayrak, İl Müdürü Zekeriya Sarıkoca, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi TSO Başkanı Cengiz Günay, DLG Fuarcılık Almanya Direktörü DLG Peter Grothues, Türkiye Genel Müdürü Nezih Suyaran ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile çok sayıda yerli ve yabancı davetli katıldı.

Açılışta konuşan DLG Fuarcılık Genel Müdürü Nezih Suyaran, 120 dekar alanda düzenlenen fuarda demonstrasyon alanlarının bulunduğunu; üreticilerin, firmaların satışa çıkardığı ürünlerini demonstrasyon

alanlarında görerek daha doğru karar verebileceklerini belirtti. Fuar alanında yapılacak etkinlikler hakkında da bilgi verdi.

Ardından DLG fuarcılık Almanya direktörü Mr. Philipp Schulze Eskinig yaptığı konuşmada, "Tarım ve Teknoloji Fuarı'nı her yıl Tekirdağ'da gerçekleştirmeye devam edeceğiz. Antalya'da 25-28 Kasım tarihleri arasında Hayvancılık Fuarı gerçekleştireceğiz." dedi.

Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Albayrak, fuarın açılışında yaptığı konuşmada, "Büyükşehir Belediyesi olarak Tarım İl Müdürlüğü ile yaptığımız çalışmalarla Tekirdağ tarımına katkı sağladık. Büyükşehir Belediyesi olarak tarımsal konularda çok önemli projelere imza atmaya başladık." dedi ve tarım ve hayvancılık konusunda yaptıkları çalışmalarını anlattı.

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Yel konuşmasında Ergene havzasındaki kirlenmeye dikkat çekerek, Ergene Havzası Eylem Planı hakkında katılımcılara bilgi verdi. Arazi bölünmelerinin önüne geçilmesi gerektiğini ve tarımda sulanabilir arazilerin artırılması için yapılan çalışmaları anlattı.

Müsteşar Yardımcısı Mehmet Hadi Tunç yaptığı konuşmasında ülkemizin tarım

konusunda geldiği noktayı anlattıktan sonra "Toplulaştırma konusunda faaliyetlerimiz hızla devam etmektedir. Tarımsal hasılayı arttırmanın önemli ayaklarından birisi işletmenin ölçek büyüklüğüdür. Ölçek büyüklüğünü sağlamak üzere faaliyetlerimiz devam ediyor. Büyük parsellerin teknolojiyle buluşması kolaylaşacak ve tarımsal hasıla daha da artacaktır. Türkiye, tarımsal hasılanın gıdaya dönüşmesinde dünyanın en başarılı ülkelerinden birisidir. 19 milyar dolarlık tarımsal ürün ve gıda ihracatıyla önemli bir potansiyele sahibiz. Tarımsal faaliyetlerin ihmal edilmemesi gereken en önemli konulardan biri de sürdürülebilirlik olmalıdır." ifadelerini kullandı.

Vali Enver Salihoğlu "Tarımı tanıtanların, tarımla uğraşanların, tarıma destek ürünleri üretenlerin sorunlarını ortaya koymak ve eldeki ürünlerini daha iyi tanıtmak üzere düzenlenen fuarlar, bölgemizde memnuniyetle karşılanıyor." dedi.

Açılışın ardından Müsteşar Yardımcısı Mehmet Hadi Tunç, Vali Enver Salihoğlu, Tekirdağ Milletvekilleri Mustafa Yel ve Ayşe Doğan, İl Müdürü Zekeriya Sarıkoca ve Fuar temsilcileri ile birlikte standları gezip, firma sahiplerinin, satış temsilcilerinin ve fuarı ziyaret eden çiftçilerimizin sorunlarını dinlediler.

ISPARTA SENİRKENT'DE YETİŞTİRİCİLERE PIRIT KOÇLARI DAĞITILDI

İ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ve Isparta İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliğinin iş birliği ile Koyunlarda Verimliliği Artırma Projesi kapsamında koç dağıtım töreni yapıldı. 3 Ağustos 2015 tarihinde Belediye Pazar yerinde gerçekleştirilen törende Isparta'da uygulanmakta olan Halk Elinde Küçükbaş Hayvan Islahı Ülkesel Projesi kapsamında yetiştirilen Pirit koçları Senirkent İlçesindeki küçükbaş hayvan yetiştiricilerine dağıtıldı.

Açılış konuşmasını yapan Birlik Başkanı Yaşar Köroğlu konuşmasında şunları kaydetti: "Ülkemizde olduğu gibi Isparta ilimizde de küçükbaş hayvancılık büyük öneme sahip. Hem bir geçim kaynağı hem et, süt, peynir, kıl ve tüyü ile hem de gübresi ile ayrı bir değer küçükbaş hayvancılık. Birliğimizin 3.500'e yakın üyesi var. Senirkent ilçemiz 182 üye 18-20 bin civarında da küçükbaş hayvan potansiyeline sahip. Birlik olarak üyelerimizin otlak, mera başta olmak üzere damızlık koç teke temini esas görevlerimiz arasındadır. Bu nedenle bugün bizim için önemli bir gün. Birliğimiz, İl Müdürlüğümüz, Süleyman Demirel Üniversitesi Ziraat Fakültesi hocalarımız ile uygulanan Halk Elinde Islah Projesi kapsamında

Pirit Koyun Projesinde bulunan yetiştiricilerimizden temin edilen damızlık koçlar bu gün Senirkent ilçemizdeki yetiştiricilerimize dağıtılacak. Bu koçlar kendi ilimizde üç yıl süren pirit koyun projesi ile elde edilen damızlık koçlardır. Önümüzdeki yıllarda da yine projemizden yetiştirdiğimiz damızlık koçları çeşitli ilçelerimize dağıtacağız. Ayrıca en yakın zamanda Senirkent ilçemizde Birliğimizin bürosunu açmayı planlıyoruz. Dağıttığımız damızlık koçların yetiştiricilerimize hayırlı olmasını diliyorum. Koç dağıtım törenimizde emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum."

TÜDKİYEB Genel Başkanı Prof. Dr. Veysel Ayhan da yaptığı konuşmada: Türkiye coğrafyası için vazgeçemeyeceğimiz iki hayvan türünün koyun ve keçi olduğunu ve şu an itibarıyla Türkiye'de 220 bin koyun ve keçi yetiştiricisi 80 ilde 32 milyon koyun 11 milyon keçi ile ülkemizdeki et ihtiyacının karşılanmasında önemli bir rol üstlendiğini belirterek aynı zamanda süt ihtiyacının karşılanmasında %10'a varan düzeyde süt üretiminde, et üretiminde, yapağı üretiminde, gübre üretiminde ve kırsal kalkınmada koyun keçi yetiştiricilerinin son derece önemli bir fonksiyon üstlendiğini söyledi.

Son olarak söz alan Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Cenk Şölen "Bakanlığımızca hazırlanan bu tür projeler üreticimizin hizmetine sunulmuş, geliştikçe daha da yarar sağlayacak bir atılımdır. Hem İl Müdürlüğümüz olarak hem de sivil toplum kuruluşlarımız ve Birliğimiz ile uyumlu çalışmaların sonuçlarını bugün görmüş ve başarılarımızın karşılığını almış olduk. Üreticilerimize ve çobanlarımıza hayırlı olsun" dedi.

Kura ile koç dağıtımına geçilen etkinlikte Senirkent Kaymakamının ilk çekilişi ile Isparta İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliğine üye çobanlara koçları teslim edildi.

Renkli görüntülere sahne olan kura sonrası koçlarını alan Birlik üyesi üreticiler memnuniyetlerini belirterek emeği geçen herkese teşekkürlerini ilettiler.

Renkli görüntülere sahne olan kura sonrası koçlarını alan Birlik üyesi üreticiler memnuniyetlerini belirterek emeği geçen herkese teşekkürlerini ilettiler.

ÇANKIRI'DA AKKARAMAN KOÇLARI SAHIPLERİNİ BULDU

Vali Yardımcısı Hüseyin Demirbaş, daha fazla verim alabilmemiz için koyun ve keçi ırklarından ıslah yaparak, Çankırı ilimizdeki hayvancılığın geliştirilmesi amaçlanmaktadır. dedi.

Çankırı İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünde düzenlenen koç dağıtım törenine Çankırı Vali Yardımcısı Hüseyin Demirbaş, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdür Vekili Halil Tekin, Çankırı İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Ahmet Susam, Daire amirleri, Protokol Üyeleri, Şube ve İlçe Müdürleri, il ve ilçe müdürlüklerinde görev yapan personel ve çok sayıda yetiştirici katıldı.

Koç dağıtım töreni açılışında bir konuşma yapan Çankırı İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Ahmet Susam, şimdiki kadar dağıtım yapılan ve bugün itibarıyla dağıtılacak olan koç miktarından bahsederek, "Dağıtılan koçların ilimize, işletmemize hayırlı ürünler getirmesini temenni eder katılımlarınızdan dolayı hepinize çok teşekkür ederim." dedi.

Daha sonra Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdür Vekili Halil Tekin: "Koyun ve keçilerde verimliliği artırma projesi, 2009 yılından itibaren Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızca yürütülmektedir. Bu kapsamda 2009-2015 yılları arasında 288 yetiştiricimize 318 baş Akkaraman ırkı damızlık koç, 2014 yılında 74 yetiştiricimize 133 baş kıvrıcık ırkı olmak üzere toplam 451 adet damızlık koç dağıtımı yapılmıştır. 2015 yılında Akkaraman ırkı koç alımı için Bakanlığımızca 39.997 TL, İl Özel İdaresince 7.700 TL, Çiftçi katkısı 10.000 TL, nakliye, sigorta ve diğer giderler olmak üzere toplam; 58.500 TL harcanmıştır. Projede çiftçilerimizin katkı oranı %25'dir.

Bugün burada bu proje kapsamında daha önce koç almamış, birlik üyesi, Akkaraman ırkı sürüye sahip Korgun, Eldivan, Şabanözü, Orta, Kızılırmak, Yapraklı ve Merkez ilçelerimizden 52 yetiştiricimize 52 baş, koç teslim edeceğiz. Bir koçun fiyatı 1100 TL'dir. Dağıtım yapılacak olan koçlarımız Çorum ili Merkez İlçesinden Bakanlığımızca yürütülmekte olan Halk Elinde Islah Projesi kapsamındaki elit sürüde üretim yapan çiftçilerimizden alınmıştır.

Dağıtım yapılacak olan Akkaraman ırkı damızlık koçların, İl - İlçe Müdürlüğümüz

personelleri tarafından yılda 2 kez, toplam 3 yıl süreyle yerinde kontrolleri yapılacaktır.

Hayvansal üretimde verimliliği arttırmanın en önemli yolu suni tohumlama veya koç katımı yapmaktır. Uygulanan bu projemizle, yetiştiricilere verilen iyi kalitedeki damızlık koçlar sayesinde sürülerdeki akrabalığın önüne geçilerek ıslah etmek ve sürüde kan tazeleme yoluyla verim artışı sağlamaktır." şeklinde konuştu.

Vali Yardımcısı Hüseyin Demirbaş, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğünde düzenlenen koç dağıtım töreninde, "Koç dağıtım ile Çankırı'daki koyun ve keçi ırkının daha da verimli hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Bu, bir ırk ıslahı çalışmasıdır. Yani, biz aynı şekilde çalışacağız, aynı otu yedireceğiz, aynı suyu içireceğiz, fakat koyun ve keçi ırklarından ıslah yaparak daha fazla verim alabileceğiz. Hedefimiz Çankırı ilimizdeki hayvancılığın geliştirilmesidir." diyerek emeği geçen Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğüne, Birlik Başkanı ve değerli üyelerine teşekkür etti.

Daha sonra geçilen kura çekimiyle, Vali Yardımcısının ve protokol üyelerinin, yetiştiricilerin damızlık koçları teslim etmelerinin ardından tören sona erdi.

TÜRKİYE'DE KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIĞIN DURUMU

■ Prof. Dr. Ahmet ÖZÇELİK
Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Tarım Ekonomisi Bölümü

■ Doç. Dr. Mehmet Arif ŞAHİNLİ
Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Tarım Ekonomisi Bölümü

Özet

Türkiye'de koyun yetiştiriciliği hayvancılık açısından önemli bir yer teşkil etmektedir. Kırmızı et ve süt üretiminin bir kısmı ile yapıldığı koyunlardan sağlanmaktadır. Daha az sermaye ve yatırım gerektiren ayrıca işgücünün değerlendirilmesinde önemli bir yere sahip olan koyunculuk, Türkiye koşullarında devam ettirilmesi gereken bir hayvancılık faaliyetidir.

Koyun sayısındaki azalışın nedenleri arasında; devletin hayvancılık politikası, mera alanlarının azalması, çoban ücretleri, veteriner ücretleri, barınakların yetersizliği, koyuncululuğu yapacak yeterli sayıda kişinin olmayışı, yem fiyatlarındaki ve ilaç fiyatlarındaki artışlar sayılabilir.

1. Giriş

Hayvancılık, Türkiye'de artan nüfusun yeterli ve dengeli beslenmesinde ve birçok alanda sanayi ham maddesi olarak kullanılması açısından önemli bir yer tutmaktadır. Bununla birlikte hayvancılık sektörü, içine birçok faaliyeti dahil etmesi nedeniyle, Türkiye ekonomisine olduğu kadar, sosyal sorunlarına da çözüm getirebilmektedir.

Hayvancılık, kırsal alanlarda yaşanan işsizliği azaltmasının

yanı sıra, kente göçün önüne geçerek, çarpık kentleşme ve nüfus baskısını azaltmak gibi, sosyal fonksiyonları üstlenmektedir. Bir ülkenin ekonomisi açısından hayvancılığın önemi ise, ülkenin dengeli kalkınmasına katkıda bulunmak, milli geliri artırmak, beslenme yönünden ve diğer sektörlerle ham madde sağlamaktır.

Bitkisel üretimin genellikle tahıla dayandığı, aynı zamanda yağışların yetersiz olduğu yerlerde koyun popülasyonları yoğunluk kazanmaktadır.

Türkiye'de hayvancılığı geliştirmeye yönelik politikaların yetersiz oluşu ülkeyi hayvan sayısı çok ancak hayvansal ürünler üretimini yetersiz bir duruma getirmiştir. Hayvansal üretimin geliştirilmesi için hayvancılık işletmelerinin incelenmesi, analizi, sorunları ile hayvansal üretimi etkileyen faktörlerin ve etki derecelerinin belirlenmesi önemlidir.

Türkiye genelinde hayvancılık sektöründe yaşanan problemlerin çözümü için, bütün tarımsal işletmelerde kurumsallaşma ve ihtisaslaşma yaygınlaştırılmalı, verimlilik ve kaliteli üretim artırılarak ithalata olan kısmi bağımlılık ortadan kaldırılmalıdır. Ayrıca, hayvancılığımızın AB ülkeleri ile rekabet edebilir bir düzeye getirilmesi için, üreticilerin

ekonomik ve mesleki çıkarlarını koruyabilecekleri başta kooperatifler ve üretici birlikleri gibi örgütler olmak üzere mevcut yem kaynaklarının değerlendirilmesi, yem bitkileri üretiminden pazarlama organizasyonuna kadar tüm tarım alanlarını içine alan ulusal bir programın acil olarak uygulamaya konulması zorunlu görülmektedir.

Türkiye'de ve Türkiye dışındaki diğer ülkelerde koyun yetiştiriciliğinin ekonomisi ve koyun yetiştiren tarım işletmelerinin ekonomik analizine yönelik çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Bu konuda yapılmış çalışmalardan uygulayıcılar yeterince yararlanmalıdır.

2. Türkiye, Avrupa Birliği ve Dünyada Küçükbaş Hayvancılığın Durumu

Türkiye'de tür ve ırklarına göre koyun sayılarının dağılımı 2000-2014 yılları arasındaki dağılımı Çizelge 1'de verilmiştir. Bu dağılıma göre, koyun sayısında 2010 yılından itibaren bir artış trendi gözlenmiştir. Ancak, 1991 yılına göre 2014 yılında koyun sayısında %22,98 oranında bir azalma gözlenmiştir. Yerli koyun sayısında 1991 yılına göre 2014 yılında %26,66 oranında azalma söz konusu iken merinos koyun sayısında %150,20 oranında bir artış gözlenmiştir.

Türkiye'de koyun yetiştiriciliği hayvancılık açısından önemli bir yer teşkil etmektedir. Kırmızı et ve süt üretiminin bir kısmı ile yapıldığı koyunlardan sağlanmaktadır. Daha az sermaye ve yatırım gerektiren ayrıca işgücünün değerlendirilmesinde önemli bir yere sahip olan koyunculuk, Türkiye koşullarında devam ettirilmesi gereken bir hayvancılık faaliyetidir.

Çizelge 1. Tür ve ırklarına göre koyun sayıları, Türkiye

Yıl	Koyun - Yerli (Baş)	Artış Hızı (%)	Koyun - Merinos (Baş)	Artış Hızı (%)	Toplam (Baş)	Artış Hızı (%)
2000	27.719.000	-5,80	773.000	-6,98	28.492.000	-5,83
2001	26.213.000	-5,43	759.000	-1,81	26.972.000	-5,33
2002	24.473.826	-6,63	699.880	-7,79	25.173.706	-6,67
2003	24.689.169	0,88	742.370	6,07	25.431.539	1,02
2004	24.438.459	-1,02	762.696	2,74	25.201.155	-0,91
2005	24.551.972	0,46	752.353	-1,36	25.304.325	0,41
2006	24.801.481	1,02	815.431	8,38	25.616.912	1,24
2007	24.491.211	-1,25	971.082	19,09	25.462.293	-0,60
2008	22.955.941	-6,27	1.018.650	4,90	23.974.591	-5,84
2009	20.721.925	-9,73	1.027.583	0,88	21.749.508	-9,28
2010	22.003.299	6,18	1.086.392	5,72	23.089.691	6,16
2011	23.811.036	8,22	1.220.529	12,35	25.031.565	8,41
2012	25.892.582	8,74	1.532.651	25,57	27.425.233	9,56
2013	27.485.166	6,15	1.799.081	17,38	29.284.247	6,78
2014	29.033.981	5,64	2.106.263	17,07	31.140.244	6,34

Kaynak: TÜİK (2015)

Çizelge 2. Kesilen hayvan sayısı ve et üretim miktarları, Türkiye

Yıl	Kesilen koyun sayısı (baş)	Artış hızı (%)	Et üretim miktarı (ton)	Artış hızı (%)
2000	6.110.853	-13,99	111.139	-16,11
2001	4.747.268	-22,31	85.661	-22,92
2002	3.935.393	-17,10	75.828	-11,48
2003	3.554.078	-9,69	63.006	-16,91
2004	3.933.973	10,69	69.715	10,65
2005	4.145.343	5,37	73.743	5,78
2006	4.763.394	14,91	81.899	11,06
2007	6.428.866	34,96	117.524	43,50
2008	5.588.906	-13,07	96.738	-17,69
2009	3.997.348	-28,48	74.633	-22,85
2010	6.873.626	71,95	135.687	81,81
2011	5.479.546	-20,28	107.076	-21,09
2012	4.541.122	-17,13	97.334	-9,10
2013	4.958.226	9,19	102.943	5,76
2014	5.197.289	4,82	98.978	-3,85

Kaynak: TÜİK (2015)

Türkiye'de kesilen koyun sayısı ve et üretim miktarları 2000-2014 yılları arası için Çizelge 2'de verilmiştir. 1991 yılına göre 2014 yılında kesilen koyun sayısında %34,43 oranında bir azalma ve et üretim miktarında %23,05 oranında bir azalma gözlenmiştir.

2000-2014 yılları arasında Türkiye'de sağılan koyun sayısı ve süt üretim miktarları Çizelge 3'de verilmiştir. 1991 yılına göre 2014 yılında sağılan hayvan sayısında %37,46 oranında bir azalma mevcutken süt üretim miktarında %1,20

oranında bir azalma sözkonusudur. 2010 yılına kadar sağılan hayvan sayısında bir azalma gözlenmekte ancak 2010 yılından itibaren bir artış trendi gözlenmiş olup 2014 yılındaki artış hızı bir önceki yıla göre %1,66 seviyelerine kadar inmiştir. Süt üretim miktarında 2003-2006 yılları arasında bir toparlanma olmuş, 2007-2009 arasında tekrar negatif artış hızları görülmüştür. 2010-2013 aralığında ortalama %9 ile %13 aralığında bir artış hızı yakalanmışsa da 2014 yılında bir önceki yıla göre %1,17 gibi düşük bir artış hızına inmiştir.

Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO) verilerine göre, Avrupa Birliği ülkelerinde 2013 yılında en az koyun sayısı Lüksemburg'da 8.582 baş iken, en fazla koyun sayısı İngiltere'de 32.856.000 baştır. Türkiye ise 27.425.233 baş koyun sayısına sahip bir ülke olarak Avrupa Birliği üyesi ülkeler ile karşılaştırıldığında, koyun sayısı bakımından İngiltere'den sonra ikinci sıradadır (Çizelge 4).

Gıda ve Tarım Teşkilatı verilerine göre, dünyadaki koyun varlığı Çizelge 5'de verilmiştir. Çin, 175.000.000 koyun varlığı (baş) ile dünyada birinci sırada yer almakta iken, Türkiye onuncu sırada yer almaktadır. Yeni Zelanda koyun sayısı değeri bakımından sekizinci sırada yer alırken, İngiltere koyun sayısı bakımından Yeni Zelanda'ya yaklaşmıştır.

3. Türkiye'de Koyunculuk Faaliyetine İlişkin Sorunlar

Tarım işletmelerinin koyunculuk faaliyetine ilişkin sorunları aşağıdaki şekilde sıralanmıştır.

• Yem fiyatlarının durumu

Koyun yetiştiriciliğinde yem fiyatlarındaki artış en önemli etkenlerden biridir. Yem temini ve fiyatlardaki artış, koyun yetiştiricilerini zor durumda bırakmaktadır. Koyun yetiştiricilerinin devletin hayvancılık politikası ile ilgili beklentileri arasında istikrar, yapıcılık ve önlerini görebilmek olarak sıralanmaktadır (Şahinli, 2011). Yem / koyun eti paritesi dengeli bir şekilde sürdürülmelidir.

• Örgütlenme durumu

Akılca ve daha kararlı koyun yetiştiriciliği için, koyun yetiştiricilerinin kooperatif çatısı altında örgütlenmeye süratle iştirak etmesi gerekmektedir. Kooperatifler sayesinde yöre yetiştiricileri kredi kullanımı, girdi temini, hizmet alımı, ürünlerin işlenmesi ve pazarlanması gibi konularda kolaylık elde edecek ve ürünlerinden daha fazla kâr elde etmiş olacaktır.

• Aile işgücü durumu

İşletmeler büyüdükçe aile işgücünün işletmeye katkısı azalmaktadır. Bunun nedeni ise, işletmelerin büyümesine paralel sürekli ve geçici

Çizelge 3. Sağılan koyun sayısı ve süt üretim miktarı, Türkiye

Yıl	Koyun			
	Sağılan koyun sayısı (Baş)	Artış Hızı (%)	Süt (Ton)	Artış Hızı (%)
2000	15.920.159	-3,36	774.380	-3,77
2001	14.846.753	-6,74	723.346	-6,59
2002	13.637.193	-8,15	657.388	-9,12
2003	12.477.217	-8,51	769.959	17,12
2004	9.919.191	-20,50	771.715	0,23
2005	10.166.091	2,49	789.878	2,35
2006	10.245.895	0,78	794.681	0,61
2007	10.109.987	-1,33	782.587	-1,52
2008	9.642.170	-4,63	746.872	-4,56
2009	9.407.866	-2,43	734.219	-1,69
2010	10.583.608	12,50	816.832	11,25
2011	11.561.144	9,24	892.822	9,30
2012	13.068.428	13,04	1.007.007	12,79
2013	14.287.237	9,33	1.101.013	9,34
2014	14.524.264	1,66	1.113.937	1,17

Kaynak: TÜİK (2015)

Çizelge 5. Dünyada Koyun ve Keçi Sayıları, 2013 yılı

Ülkeler	Koyun	Keçi
Çin	175.000.000	182.700.000
Avustralya	75.547.846	3.550.000
Hindistan	63.800.000	134.000.000
Sudan	52.500.000	44.000.000
İran	50.220.000	22.100.000
Nijerya	39.000.000	58.250.000
İngiltere	32.856.000	98.000
Yeni Zelanda	30.786.761	79.977
Pakistan	28.755.000	64.858.000
Türkiye	27.425.233	8.357.286
Cezayir	26.572.980	4.910.700
Toplam	602.463.820	522.903.963
Dünya (Diğer Ülkeler)	560.411.715	452.899.300
Dünya Küçükbaş Hayvan Toplamı	1.162.875.535	975.803.263

Kaynak: FAO (2015)

Çizelge 4. Avrupa Birliği Ülkelerinde Koyun ve Keçi Sayıları, 2013 yılı

Ülkeler	Koyun	Keçi
Avusturya	364.645	73.212
Bulgaristan	1.361.545	293.639
Kıbrıs	313.460	243.130
Danimarka	151.300	-
Estonya	81.900	4.900
Finlandiya	135.546	4.509
Fransa	7.233.720	1.291.028
Almanya	1.893.300	130.200
Yunanistan	9.520.000	4.250.000
Macaristan	1.185.000	89.000
Hırvatistan	620.000	69.000
İrlanda	5.110.600	8.700
İtalya	7.015.700	891.604
Letonya	83.600	13.300
Litvanya	82.800	13.600
Malta	10.930	4.598
Hollanda	1.033.570	412.550
Çek Cumhuriyeti	220.521	24.042
Polonya	249.481	81.727
Portekiz	2.074.000	398.000
Romanya	8.833.830	1.265.676
Slovenya	114.152	26.351
Slovakya	409.570	34.823
İspanya	16.118.590	2.609.990
İsveç	576.769	-
İngiltere	32.856.000	98.000
Belçika	114.407	40.473
Lüksemburg	8.582	4.456
Türkiye	27.425.233	8.357.286
Toplam	125.198.751	20.733.794

Kaynak: TÜİK (2015)

işgücünün dışarıdan temini sağlanmaktadır (Şahinli, 2011). Koyunculuk tarım işletmelerinde işgücü verimliliğini artıran önemli bir faaliyettir.

• Destekleme ödemelerinin durumu

Büyükbaş hayvan yetiştiriciliğinin, küçükbaş hayvan yetiştiriciliğine kıyasla daha ekonomik ve karlı olması, bunun yanı sıra devlet tarafından büyükbaş hayvancılığın sürekli olarak desteklenmesi, yetiştiricilerin büyükbaş hayvancılık alanında yatırımlarının artmasına

ve koyuncululuğu geriletmesine sebep olmuştur.

• Kredi kullanma durumu

Kredi maliyetlerinin düşürülmesi ve çeşitlendirilmesinin yanı sıra, kredi veren kurum/kuruluşların sayısının artması ile rekabet artacak bu da kredi faiz oranlarını düşürecektir. İşletmeler bu sayede daha ekonomik şartlarda kredi kullanarak, işletmelerini büyütecek ve daha verimli konuma geçmiş olacaktır.

• Pazarlama durumu

Koyunculuktan elde ettiği ürünlerin pazarlamasını pazara götürmek suretiyle yapmaktadır. İşletmelerin önemli bir bölümü, ürünlerini pazarlama aşamasında çeşitli sorunlar yaşamaktadır. Bu pazarlama zorlukları; ürün fiyatlarının belirsizliği ve istikrarsızlığı, pazar imkanlarının elverişsizliği, ürünün vadeli ve zamanında satılmaması, kooperatifleşme sorunu ve pazara götürme zorluğu şeklinde sıralanmaktadır (Şahinli, 2011).

• Barınma koşullarının Durumu

Hayvanların barınma yerleri taş, kerpiç ve biriktikten yapılmıştır. Küçükbaş hayvan yetiştiricileri kullandıkları geleneksel usuller, uygun olmayan barınak şartları, yetersiz bakım ve besleme şartları ile koyunculuk faaliyeti yapmaya çalışmaktadır (Şahinli, 2011). Ancak koyunculuk faaliyeti olarak verimli ve kârlı bir faaliyet yürütülememektedir. Kötü şartlarda yapılan koyun yetiştiriciliği, hayvan verimini düşürmekte ve ölüm vakaları kaçınılmaz olarak artmaktadır.

• Damızlık hayvan Temini durumu

Damızlık hayvan temini, dışarıdan sağlanmaktadır. Ancak bunu tedarik etme şekli, kredi ve damızlık hayvan desteği ile olmaktadır. Koyun yetiştiricilerinin elinde bulunan koyun ırklarının düşük verimlidir. Kültür ırklarının istediği barınak ve besleme şartları oluşturulamadığından, mevcut hayvanlar da büyük zararlar görmüştür. Mevcut yerli ırkların ıslah edilmesi ve verimlerinin artırılması hayvancılığın geleceği açısından oldukça önemlidir. Verimlerinin ıslahı ile sağlanacak verim artışı, çevre koşullarının iyileştirilmesinin eşlik etmesi ile başarılı olabilir.

• Hayvan ürünleri ithalatının durumu

Hayvan ürünleri ithalatının koyunculuga zarar verdiği düşünülmektedir ve bunun sonucunda ürün fiyatları düşmekte, pazarlama sıkıntıları çekilmektedir. Et ve et ürünleri ile süt ve süt ürünleri ithalatı, koyunculugu olumsuz olarak etkilemektedir. Et ithalatı sınırlandırılmalı ve Türkiye'ye kaçak hayvan girişi mutlaka kontrol altına alınmalı ve önlenmesi için gerekli yasal şartlar sağlanmalıdır. Üretici, ithalat ile terbiye edilmemelidir.

• Koyunculuk faaliyeti ile ilgili devletten beklentiler

Koyunculuk faaliyeti ile ilgili devletten beklentiler; veteriner hizmetleri, ucuz kredi kullanımını, damızlık temini, kredi sübvansiyonlar gibi kolaylıkların sağlanması, pazarlama imkanlarının artırılması, mesleki eğitim, yem bitkileri üretimi teşviki ve üreticilere genel eğitim şeklinde ele alınabilir (Şahinli, 2011). Koyunlarda rastlanan Brucella (yavru atma) hastalığı, şap hastalığı ve paraziter hastalıklar nedeniyle, koyunlarda döl verimi ve insan sağlığı olumsuz olarak etkilenmekte olup, koyunlarda ölüm vakaları yüksek seyretmektedir. Veteriner hizmetlerinin pahalı olması önemli bir etken olmakta, yeteri kadar koruyucu ve önleyici önlemler alınmamaktadır.

• Mera sorunu

Koyun sayısındaki azalmanın nedenleri arasında, mera alanlarının azalması önemli bir oranı teşkil etmektedir. Mevcut mera alanları aşırı otlatma nedeniyle çorak, verimsiz ve erozyon tehlikesi altındadır. Koyun üretimini artırmak için, otlatma sorununun çözülmesi gereklidir. Mera ıslahı, otlatma kapasitesinin belirlenerek otlatmanın o merada alan, hayvan sayısı, süre dikkate alınarak yapılması, münavebeli otlatma sisteminin geliştirilmesi ve uygulanması sağlanmalıdır.

• İstihdam

Koyun yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılması ve köyden kente göçün engellenmesinde karşılaşılan bazı zorluklar mevcuttur. Bu zorlukları arazi ve sermaye yetersizliği, okul ve iş imkanlarının olmaması, toprakların parçalanması, köyün cazibesini yitirmesi olarak sayılabilir. Köyden kente göçün yoğun olması

sonucunda genç nüfus gide- rek azalmakta, köyde kalan gençler ise koyunculuyu zor ve zahmetli görerek bu işe heves etmemektedir.

•Çobanlık mesleği

Koyun sayısındaki azalmanın nedenlerinden biri, çoban ücretidir. Ehil çoban bulunamaması, koyunculüğün en önemli sorunlarından biridir. Bu yüzden birçok yetiştirici koyunculuyu bırakma noktasına gelmiştir. Sertifikalı çoban yetiştirme eğitimleri düzenlenerek bu alandaki boşluk doldurulmalı ve çobanlık mesleği cazip hale getirilmelidir.

•Destekler

6 Mayıs 2011 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan Tebliğ ile, 2011 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar'da yer alan usul ve esaslar belirlenmiştir. Bu kapsamda, Türkiye'de hayvancılığın geliştirilmesi, hayvansal üretimin artırılması ve kayıt altına alınması amacıyla, anaç sığır, anaç manda, damızlık anaç koyun ve keçi, tiftik keçisi, ipekböceği, arı ve su ürünleri yetiştiricilerinin, seralarda polinasyon amaçlı bombus arısı kullanan üreticilerin, suni tohumlamadan buzağısı doğan ve organik hayvancılık yapan yetiştiricilerin, kaba yem açığının kapatılması amacıyla yem bitkileri ekilişi yapan üreticilerin, çiğ süt üreticilerinin, hayvan hastalıklarının önlenmesi için tazminatlı hayvan hastalıklarının, ari işletmelerin, hastalıklara karşı programlı aşı uygulayıcılarının, hayvan genetik kaynaklarının yerinde korunması ve geliştirilmesinin, besilik erkek sığır yetiştiriciliğinin ve projeli damızlık koyun-keçi işletmelerinin desteklenmesi amaçlanmıştır (Anonim 2011).

Anaç koyun ve keçi desteklemeleri, Yem bitkileri üretimi desteklemeleri, Hayvan hastalığı tazminatı desteklemeleri, Hayvan hastalıkları ile mücadele desteklemeleri, Programlı aşı uygulamaları, Hayvan genetik kaynaklarının korunması ve geliştirilmesi, Projeli damızlık koyun keçi, Ödemelerin aktarılması başlığı altında detaylar verilmiştir (Anonim 2011).

4. Sonuç Ve Öneriler

Koyunculuk faaliyetinin gerilemesine neden olan başlıca faktörler, çoban bulunamaması ve çoban ücreti, eğitim sorunu ve eğitim seviyesinin düşük olması, mera sorunu, erken kuzu kesimi, hayvan hırsızlığı, yem fiyatları, ürün fiyatları ve diğer şekilde sıralanabilir.

Mevcut mera alanları aşırı otlatma nedeniyle çorak, verimsiz ve erozyon tehlikesi altındadır. Kaba ve kesif yem zamanında ve yeteri kadar üretilmediği için, hayvanlar aşırı otlatılmakta ve meralar verimsizleşmektedir. Ehil çoban bulunamaması, koyunculüğün en önemli sorunlarından biridir. Bu yüzden birçok yetiştirici koyunculuyu bırakma noktasına gelmiştir. Erken kuzu kesimi, koyun yetiştiriciliği için ciddi bir sorun teşkil etmektedir. Damızlık olarak kullanılabilecek koç ve koyunların verim değerlerine ilişkin verileri toplayamadan erken yaşta kuzu kesimi önlenmelidir. Hayvan hırsızlığının artması koyun yetiştiricilerinin karşılaştıkları önemli problemlerden biridir. Hayvan hırsızlığını önlemek için, üreticiler ve devlet üzerine düşen görevi titizlikle yerine getirmelidir. Yapağı fiyatlarının da son yıllarda oldukça düşmesi yapağı yönlü koyun yetiştiriciliğini cazip olmaktan çıkarmıştır.

Koyun yetiştiriciliğinde işletmelerin büyümesi ve uzmanlaşması gerekmektedir. Ayrıca işletmeler için gerekli girdilerin sağlanması, ürünlerin işlenmesi ve pazarlanması için kooperatif örgütlenmeye geçilmelidir. Koyun yetiştiriciliğinde tüm bunların gerçekleşmesi için devlet desteği gerekmektedir. Hayvancılığın geliştirilmesinde teknik örgütlenmenin yararı önemlidir. Bunun için koyun ve keçi yetiştiricileri birliklerinin devamlarının sağlanması ve toplum bilincinin kazandırılması ile örgütlenme daha kuvvetli bir konuma geçecektir.

Koyun eti ve sütü için kg başına yapılabilecek destekler için, devlet tarafından ciddi kaynaklar ayrılması lazımdır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yürütülen yem bitkisi teşvikleri, hayvan sayısı dikkate alınarak yapılmalıdır. Bunun için koyun yetiştiriciliğine verilecek desteklemelerin miktarının ve sayısının artırılması koyunculuk açısından oldukça önem arz etmektedir.

Hayvancılık işletmelerinin kredi gereksinimlerinin büyük bir kısmı, TC Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla karşılanmaya çalışılmıştır. Ancak kredi alımı ile ilgili bürokratik işlemlerin fazla olması, koyun yetiştiricilerini üçüncü şahıslara yöneltmiştir. Bu durumda elde edilen kredi faizlerinin yüksek olması yetiştiricileri zor durumda bırakmaktadır. Küçükbaş hayvan yetiştiriciliği için yapılacak tüm yatırımlarda, düşük faizli kredi ve geri ödeme vadelerinin uzun süreli olması gerekmektedir.

Üreticiler, ürünlerini pazarlama aşamasında çeşitli sorunlar çekmektedir. Bu sorunlar; fiyatların belirsizliği

Koyun yetiştiriciliğinde işletmelerin büyümesi ve uzmanlaşması gerekmektedir.

Ayrıca işletmeler için gerekli girdilerin sağlanması, ürünlerin işlenmesi ve pazarlanması için kooperatif örgütlenmeye geçilmelidir. Koyun yetiştiriciliğinde tüm bunların gerçekleşmesi için devlet desteği gerekmektedir.

Hayvancılığın geliştirilmesinde teknik örgütlenmenin yararı önemlidir. Bunun için koyun ve keçi yetiştiricileri birliklerinin devamlarının sağlanması ve toplum bilincinin kazandırılması ile örgütlenme daha kuvvetli bir konuma geçecektir.

ve istikrarsızlığı, pazar imkanlarının elverişsizliği, ürünün vadeli ve zamanında satılmaması, kooperatifleşme sorunu ve pazara götürme zorluğu şeklinde sıralanabilir.

Hayvanların barınma yerlerinin daha modern şartlara kavuşturulması mevcut hayvanların verimini ve sayısını artıracaktır. Devletin hayvancılık barınma yerleri ile ilgili yapılacak yatırımlarda, yetiştiricilere uzun vadeli ve düşük faizli kredi kullandırması gerekmektedir.

Yöre şartlarına uygun ırkların geliştirilmesi için, üniversitelerden teknik danışmanlık alınmalıdır. Ayrıca, çeşitli araştırma kurum/kuruluşlarının konuya ilgi göstermesi gerekmektedir.

Çoban bulunamamasının nedeni, sosyal güvencesinin olmaması ve istihdam koşullarının cazip olmamasıdır. Çoban eğitimi ve onların sosyal güvenceye kavuşturulmasında devlet desteği gereklidir. Erken kuzu kesimini önlemek amacıyla; koyun etine yapılacak desteklemenin belirli bir ağırlığın üzerindeki karkasa ödenmesi gerekmektedir. Erken kuzu kesimi ile et üretim kaybına neden olunmaktadır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nca alınmış olan 25 kg canlı ağırlığın altında kuzu kesiminin önlenmesi kararı uygulanmalıdır. Geç kesim

yapıldığında ise, meralarımızın aşırı sömürülmesine ve verimsizleştirilmesine neden olmaktadır. Sertifikalı çoban yetiştirme eğitimleri düzenlenerek bu alandaki boşluk doldurulmalıdır.

Hayvan ürünleri ithalatının koyuncululuğu geriletmesinin nedeni olarak, ürün fiyatlarının düşmesi, pazarlama sıkıntılarının çekilmesi gibi nedenler görülmektedir. Koyun yetiştiriciliğinden sağlanan katma değer, üreticinin eline geçmesi için kooperatifleşme önemlidir. Kooperatifleşme ile işletmeler, ürünlerini işleyerek katma değer oranını artıracak ve üreticiler, ürünlerini daha karlı bir şekilde ve kolayca pazarlama imkanı elde etmiş olacaktır. Ticaret borsaları altında yer alan canlı hayvan borsalarının geliştirilmesi sayesinde, pazarlama sorunlarının çözümüne katkı sağlanacaktır. Pazarlama politikalarının belirlenmesi esnasında ithalat ve ihracat rejimleri düzenlenirken, koyun yetiştiriciliği üretiminin olumsuz yönde etkilenmesini sağlayacak koruyucu tedbirlerin devlet tarafından yerine getirilmesi gereklidir. Kaçak hayvan kesimi, küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde önemli sorunlarından biri olup, üretim, pazarlama sorunları ve vergi kayıplarına neden olmaktadır. Bu kesimlerin minimum seviyelere indirilmesi için, yasal düzenlemelere ve uygulamalara ihtiyaç vardır.

Koyun yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılmasına engel olan sebepler arasında; arazi ve sermaye yetersizliği, okul ve iş imkanlarının olmaması, toprakların parçalanması, köyün cazibesini yitirmesi önemli yer tutmaktadır.

Tarımsal işletmelerin, koyunculuk ile ilgili yayınlarının işletmelere ulaştırılması ve eğitim düzenlenmesi ile ilgili beklentileri mevcuttur. Bunun için kamu kurum/kuruluşları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ortaklaşa eğitim seminerleri düzenleyerek yetiştiriciler bilgilendirilmeli ve eğitim sonunda eğitim bitirme sertifikaları verilerek yetiştiriciler eğitimlere teşvik edilmelidir.

Enerji fiyatlarının yüksek olması sonucunda, yem fiyatlarının ve dolayısıyla üretim maliyetinin yükselmesine yol açmaktadır. Yem bitkisi üreticilerine düşük vergili yakıt sağlanmalıdır.

Mera ıslahı, otlama kapasitesinin belirlenerek otlatmanın o merada alan, hayvan sayısı, süre dikkate alınarak yapılması, münavebeli otlama sisteminin geliştirilmesi ve uygulanması sağlanmalıdır.

Ürünlerin değer fiyatı bulabilmesi, üretimi teşvik edici en önemli unsurdur. Bu amaçla canlı hayvan ve hayvansal ürünler pazarları iyi şekilde organize edilmeli, aracılardan sayısı azaltılmalı, üreticinin finansmana ihtiyacı olduğu dönemlerde uygun vade ve faiz koşullarıyla yeterince kredi temini sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- Fao. 2015. web Sitesi: <http://www.fao.org>, Erişim Tarihi: 01.10.2015.
- Anonim. 2011. web Sitesi: <http://www.resmigazete.gov.tr>, Erişim Tarihi: 11.08.2015.
- Şahinli, M.A. (2011). Konya ilinde koyunculuk faaliyetine yer veren tarım işletmelerinin ekonomik analizi ve koyunculuk faaliyetinde etkili olan unsurların saptanması. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Doktora Tezi). Ankara.
- Tüik. 2015. web Sitesi: <http://www.tuik.gov.tr>, Erişim Tarihi: 28.09.2015.

KOYUN VE KEÇİ YETİŞTİRİCİLİĞİNDE YABANI HAYVAN KONTROLÜ

▪ Prof. Dr. Mehmet KOYUNCU
Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Zootekni Bölümü

▪ Prof. Dr. Turgay TAŞKIN
Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Zootekni Bölümü

Koyun ve keçi yetiştiricilerinin sürü yönetimi kapsamında hayvanlarını yırtıcılara karşı korumaları da temel öncelikler arasında yer almaktadır. Yabani hayvanların verdiği zarara karşı eğer işletmeler düzenli koruma ve kontrol uygulamalarını kullanmadıkları durumlarda önemli ekonomik kayıplar yaşamaları kaçınılmazdır. Bu kapsamda doğru mücadele yöntemi başarılı bir sürü idaresi için öncelikli olarak ele alınmalıdır. Sürünün düzenli takibi ve önleyici uygulamalar saldırılara karşı güvenlik açığını en aza indirmek için seçilecek en iyi yoldur.

Giriş

Çiftlik hayvanları içinde en fazla yaban hayvan saldırısına maruz kalanların koyun ve keçilerin olduğu bilinmektedir. Özellikle ekstansif olarak yapılan küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde çok da öne çıkmayan ve konuya ilişkin tatmin edici veri bulunmayan yaban hayvanların neden olduğu zararlara ilişkin konular son yıllarda önem kazanmaya başlamıştır. Özellikle koyunlar oldukça uysal olup, saldırılara karşı kendilerini savunmaları noktasında yetersiz kalmaktadırlar. Konu ile çalışmalar göstermektedir ki, yaban hayvanların yarattığı zararlar toplam hayvan ölümlerinin yaklaşık %37'sini oluşturmaktadır. Bu zararların ortaya çıkmasına neden olan yaban hayvanlarının ilk sırasını çakal (%51,7) alırken, bunu sırasıyla; yaban köpekleri (%22,7), kurt (%8,6), dağ aslanı (%7,7), ayı (%4,5), vaşak (%3,3) ve kartal (%1,3) ile takip etmektedir. Koyun ve keçi yetiştiricilerinin sürü yönetimi kapsamında hayvanlarını yırtıcılara karşı korumaları da temel öncelikler arasında yer almaktadır. Yabani hayvanların verdiği zarara karşı eğer işletmeler düzenli koruma ve kontrol uygulamalarını kullanmadıkları durumlarda önemli ekonomik kayıplar yaşamaları kaçınılmazdır. Bu kapsamda doğru mücadele yöntemi

başarılı bir sürü idaresi için öncelikli olarak ele alınmalıdır. Sürünün düzenli takibi ve önleyici uygulamalar saldırılara karşı güvenlik açığını en aza indirmek için seçilecek en iyi yoldur. Diğer taraftan yaban hayvanlarının ekosistem içinde bir rolü olduğu, bu kapsamda yaban hayvanlarını tamamen ortadan kaldırmak yerine, bu hayvanların çoğalmasını önleyecek önlemlerin alınmasının daha doğru olacağı yaklaşımı da gözden uzak tutulmamalıdır.

Yaban hayvan zararlılarının saldırılarını kontrol etmede çok sayıda yöntem kullanılmaktadır. Kontrol yönteminin seçiminde mücadelenin yapılacağı tür, kontrolün düzeyi, süresi ve mevsiminin yanı sıra ekonomik beklentiler öncelikle dikkate alınır. Küçükbaş hayvanların yabani hayvan tehlikesine karşı korumada temel nokta, yabani hayvanların entegre kontrolüdür. Entegre yaban hayvan zararlarıyla mücadele yolları aktif ve pasif kontrol yöntemleri olarak iki ana başlık altında toplanmaktadır.

Sürüye Yaban Hayvan Saldırısının Olduğunu Gösteren İşaretler

Birçok yabani hayvan türü genellikle akşam veya sabahın erken saatlerinde sürüye saldırır. Ancak yetiştiriciler sürünün

günün herhangi bir saatinde saldırıya uğrayabileceği varsayımıyla dikkatli olmalıdırlar. Olası bir yaban hayvan saldırısını belirleme kriterleri şu şekilde sıralanabilir;

- Ananın çılgına dönmüş şekilde yavrusunu araması,
- Koyunların huzursuz ve sinirli olmaları,
- Yaralanmış koyunlar,
- Çitlerin altından kazılmış oyuklar,
- Koyunların gürültü ile çitle-re yüklenmesi,
- Çite takılmış kılların görülmesi,
- Koyunların merada yayılmak yerine gruplar halinde birbirlerine sokulmuş durmaları,
- Koyunların üzerindeki yapağın çekilmiş görünüşü (genellikle omuz, yan ve kalça bölgesi).

Besleme, metabolizma, bakteri ve viral hastalıkların dışında meydana gelen ölümlerde, çevrede leş ile beslenen bir yaban hayvan zararlısının olup olmadığı ya da bunun bir yaban hayvan tarafından yapılmadığı mutlaka belirlenmelidir. Sürüde kayıp hayvan varsa ve bunun leşi bulunmuyorsa, öncelikle yaban hayvan saldırısı olasılığını dikkate almak doğru olacaktır. Bilindiği gibi yaban hayvanlarının çoğu leşle beslenir.

İşletme yakınları ya da otlatma alanlarının çevresinde bir yaban hayvan bulunuyorsa, bunu belirlemenin en önemli kanıtı, ölen hayvana ait karkasın tamamına dokunulup dokunulmadığıdır. Yaban hayvanların evcil memeli hayvanların hedef aldıkları bazı vücut bölümleri Çizelge 1’de verilmiştir.

Yaban hayvan saldırısına bağlı olarak ortaya çıkan bir karkas, leş yiyen hayvanlar tarafından parçalandıysa, ölüm nedeninin ya da hangi hayvan tarafından öldürüldüğünün anlaşılması oldukça güçtür. Belli bir yaban hayvana ait öldürme şekli kimi zaman sorulan sorunun cevabının bulunmasına yardımcı olmasına rağmen, hayvanın öldürülme şekli, başka bir yaban hayvanın öldürme şekliyle örtüşebilir. Bir diğer önemli bulgu ise, yaban hayvanına ait dışkı ve ayak izleridir (Şekil 1). Kurt dışkıları, çakalinkinden görece olarak daha büyüktür. Bu bağlamda 2.5 cm’den daha büyük çapa sahip bir dışkılar büyük olasılıkla kurda ait iken, 2.5 cm’den daha küçük olanlar çakala aittir.

Yaban hayvanlardan biri olan kurdun ayak izleri, çakalın ayak izlerinden daha büyüktür. Kurt sürüsündeki hayvanlar, önder olanın ayak izlerini izler. Önemli ipuçlarından biri de hayvanlara ait ayak izleridir. Evcil köpeklerin ayak izleri ise daha geniş bir varyasyon gösterir. Çünkü evcil köpeklerin ayak izlerinin boyutu, önemli değişim göstermektedir. Büyük bir köpek sürüsünden kurt izini ayırt etmek oldukça güç olabilir. Dağ aslanlarının izleri, pençe izi bırakmaz ve 3 loblu ayak topuğunun izini bırakır (Şekil 2). Kurtlar asla bir hayvan leşinin üstünü kapatmaz ya da saklamaz. Boz ya da siyah ayı, ise avının karkasını bırakırken dağ aslanları ise öldürdüğü avının üstünü kapatır. Ayı ve dağ aslanları ise avlarını parçalamaz ancak kemiklerini kırar. Kurtlar ise, öldürdükleri avlarını çenelerinden yakalayarak oradan uzaklaştırır ve sonra eklem yerlerinden kopararak yerler.

Yaban Hayvanların Avlanma Esnasındaki Davranışları

Sürüdeki bir hayvan kaybolduğunda ya da öldüğünde bunun en önemli sorumluları bölgelere göre değişmekle

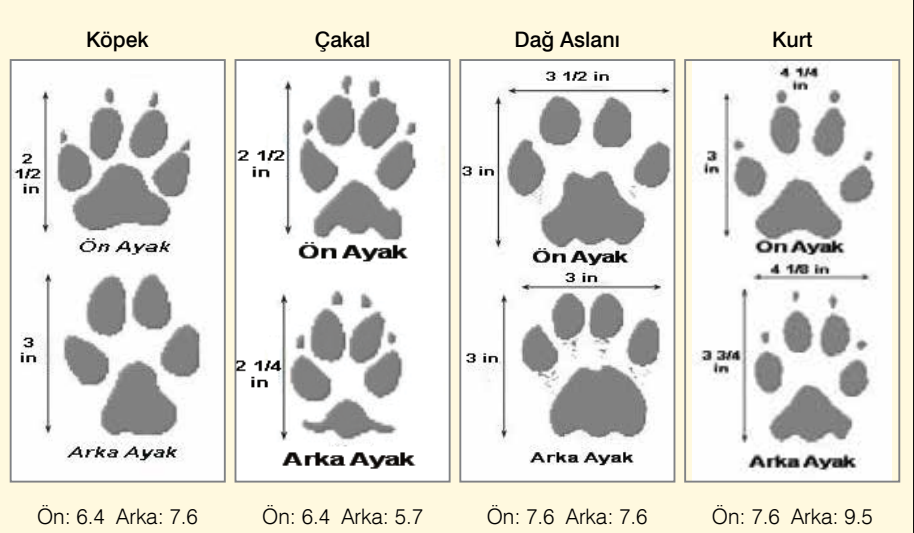
Çizelge 1. Yaban hayvanlarının kurbanlarında hedef aldıkları vücut bölgeleri

Vücut Bölgesi	Kurt	Boz ayı	Siyah Ayı	Puma	Çakal
Kuyruk	X				
Arka bacak	X				
Döş	X				
Ön kol	X				
Cidago		X	X		
Omurlilik		X	X		
Boyun		X	X	X	X
Boğaz				X	X
Kafatası		X	X	X	
Kesici dişler arası mesafe (cm)		3.5-5.0	5.0-7.5	3.5-6.2	2.5-4.0
Isırığın çapı (cm)	0.4	0.6	0.6	0.6	0.12

Şekil 1. Yaban hayvanlarının dışkılarının şekli

Şekil 2. Bazı yabani hayvanlara ait ön ve arka ayak izleri

birlikte özellikle yaban köpeği, çakal, kurt gibi zararlılar akla ilk gelen hayvanlardır. Köpek, çakal, kurt, ayı, puma ve kartalın avlanma esnasında gösterdiği davranışlar aşağıda özetlenmiştir.

Yaban Köpeği

➤ Binaların yanında veya barınak içinde genellikle geceleri oyun için

öldürürler. Ancak günün herhangi bir saatinde de saldırı yapabilirler.

➤ Genellikle iki veya daha fazla köpek birlikte saldırırlar.

➤ Köpekler genellikle kurbanlarını kovalayarak yaralarlar. Bundan dolayı yaralanma ve ölüm olayları daha geniş bir alanda gerçekleşir.

➤ Köpek saldırıları çok sayıda hayvanın yaralanması ve ölmesi ile sonuçlanır.

➤ Koyunları köşelere sıkıştırıp döverek ve boğarak öldürürler.

➤ Kurbanlarını genelde yeme eğilimi göstermezler. Eğer yeme eğilimi gösteriyorlarsa köpekler, çakalların aksine avlarının önce anüs bölgesinde yemeye başlarlar ve avlarını yiyip oradan uzaklaştıktan sonra tekrar aynı avlanma alanına dönmeyizler.

➤ Köpek saldırısına maruz kalan hayvanların karkasları çevreye dağılmış haldedir. Bu da saldırıya uğrayan hayvanların panik halinde olduğunun bir işaretidir.

➤ Koyunların vücudunun herhangi bir yerini ısırıp yaralayabilirler. Koyun ve keçilerde başın dışındaki vücuttaki öldürücü olmayan yaralanma ya da ısırıklar tipik köpek saldırısının bir göstergesidir.

➤ Her yaştaki koyun ve keçiye saldırabilirler.

Çakal

➤ Çakallar avlarının boyun bölgesine saldıran hızlı, yetenekli ve fırsatçı avcılardır. Kulakların altından ve çene arkasından boğaz çevresine yapılan ısırma davranışı tipik çakala aittir. Temel amaç kısa sürede hedefi öldürmektir.

➤ Çakalların doğum yaptıkları ilkbahar ve yavrularının daha fazla gıdaya ihtiyaç duyduğu sonbaharda verdikleri zarar artabilir.

➤ Yavrularının eğitimi dışında genellikle tek başlarına avlanırlar. Anne çakal yavrularına avlanmayı öğrettiği temmuz-eylül aylarında saldırıya maruz kalan sürüler çok daha sinirli olabilirler.

➤ Sürüdeki en savunmasız hayvanları hedef seçer (küçük, zayıf, yaşlı ve yaralı olanlar).

➤ Kurbanın boynunu ısırıp, boğarak öldürür ve kurbanını yer (göğüs bölgesinden başlar). Avlarıyla besledikleri için sadece öldürdüklerini yerler, tüm hayvanlara zarar vermezler.

➤ Çakallar, öldürdükleri hayvanların öncelikle karın boşluğu açarak iç organlardan genellikle böbrek, karaciğer ve akciğer ile beslenmek için mide ve bağırsakları dışarı çeker. Daha sonra, arka bacak, kaburga ve kollardaki et dokularını yerler.

➤ Her saldırıda genellikle yalnızca bir koyunu öldürürler. Saldırı bölgesinde birbirine yakın karkaslar gözlenir.

➤ Bir kez avlanmaya başladığında aynı bölgeye düzenli olarak geri dönebilirler. Çakallar mayıs-haziran aylarında yavrularını beslemek için öldürdükleri avların yanlarına tekrar gelirler.

Kurt

➤ Kurtlar çakal ve köpeklerden daha büyüktür ve daha fazla kayba neden olmaktadır. Kurtların ayak izi çakal ve köpeklerden daha büyüktür (yaklaşık 12,7 cm).

➤ Kurtlar koyunun tamamını tüketme ve geriye az kanit bırakma eğilimindedir.

➤ Kurbanın arka çeyrek, boyun ve başı ısırır.

➤ Genellikle orman içi mera alanlarında saldırılarını gerçekleştirir.

➤ Genellikle kuzu/oğlaklardan çok ergin koyunları öldürür.

➤ Kurbanını anında tüketir veya daha uzağa sürüklerler.

Ayı

➤ Kurbanın baş, boyun ve arka bölgesini ısırır.

➤ Kurbanın sırtı üzerinde pençe izleri bırakır.

➤ Tek bir saldırıda birçok koyunu öldürür.

➤ Kurbanını tüketir veya daha uzak bir bölgeye sürükler.

Puma

➤ Kurbanın boynun üst kısmı ve kafa tasının arka kısmından ısırır.

➤ Kurbanın sırt ve boynunda pençe izleri bırakır.

➤ Kurbanını beslenmek için öncelikle uzak bir yere götürür.

➤ Öldürme alanına dikkatli yaklaşmak gerekir. Çünkü leşi korumak için o bölgede kalmaktadır.

Kartal

➤ Göç esnasında rotaların bulunulan özellikle yeni doğan kuzu ve oğlakları avlarlar (erken ilkbahar / geç sonbahar).

Şekil 3. Yaban hayvanlarının verdiği zararlar

➔ Köpek

➔ Çakal

➔ Kurt

Yaban Hayvanları Kontrol Yöntemleri

Yaban hayvanların saldırılarını tamamen ortadan kaldıracak bir çözüm yolu bulunmamaktadır. Bununla beraber birçok yöntem bu tip saldırıların etkisini azaltmak amacıyla kullanılabilir. Burada önemli olan yetiştiricilerin kendileri için uygun olabilecek yöntemleri belirleyerek, ihtiyaçlarını karşılayacak en iyi savunmayı oluşturmalarıdır. Entegre yabani hayvanlar ile mücadele yöntemi teknikleri koyun ve keçilerin avlanma miktarını ve ortaya çıkacak kayıpları azaltma noktasında kullanılabilir. Yabani hayvanlarla entegre mücadelenin belli esasları vardır. Bunlar ölümcül olmayan (pasif) ve ölümcül (aktif) kontrol yöntemleri olarak ikiye ayrılır. Ölümcül olmayan uygulamalar; doğumların barınakta yaptırılması, koyun ve keçilerin binalar ve insanlara yakın yerlerde geceletilmesi, binanın avlusunun iyi aydınlatılması, koruyucu hayvanlar, elektrikli veya geleneksel çit ve ses çıkartan cihazların kullanılması yaban hayvanların saldırı riskini azaltır. Ölümcül uygulamalar ise; ayak tuzakları, canlı veya kafes tuzaklar, kapan, avlama ve kimyasal maddelerin kullanılması olarak sıralanabilir.

Ölümcül Olmayan (Pasif) Kontrol Yöntemleri

Çit kullanma: Yaban hayvanlarının kontrolünde en fazla tercih edilen yöntem elektrikli çitin tek başına veya file tel çit ile birlikte kullanılması öne

Şekil 4. Çit kullanma

çıkılmaktadır. Çakallar, çitlerin altından sürünmeyi tercih ettikleri için bu uygulamada tabana doğru derin kazmak gerekir. Çitlerin planlanmasında çit yüksekliğinin en az 180-200 cm olmasına ve çit arasının 10 cm olması gibi noktalara dikkat etmek gerekir.

Koruyucu hayvanlar: Sürülerde köpek, eşek ve lama koruyucu hayvanlar olarak kullanılır. Sürü ile bağları kuvvetli olan koruyucu hayvanların eğitilmesi önemlidir. Bu kapsamda hayvanların koruma içgüdüsünün gelişmesi için genç yaşta eğitimlerine başlanmalıdır. Sürünün yaban hayvan saldırılarına karşı korunmasında en yaygın olarak köpekler kullanılır. Genellikle yetiştiriciler yaban hayvan zararlılarına karşı caydırma noktasında bir köpeği kullanmanın önemli etkisi olduğu fikrine sahiptirler. Koruyucu köpek kullanmanın iki dezavantajı bulunmaktadır. Bunlardan ilki bizzat yetiştirici tarafından beslenmesi gerekir, ikincisi ise tanımadığı insanlara karşı kimi zaman saldırgan olabilirler.

Şekil 5. Koruyucu hayvanlar

Lama ve eşek bazı ülkelerde yaban hayvan zararlarını azaltma kapsamında bekçi hayvan olarak kullanılmaktadır. Eşek ve lamalar koyunların korunmasında kullanılmalarının temelinde köpekgillerden (köpek, çakal, kurt) hoşlanmama gelir. Köpeğe göre eşek ve lama kullanmanın avantajı koyunlar ile birlikte otladıklarından yem ve işgücü masrafları görece olarak daha azdır ve insanlara karşı daha az agresiftirler. Diğer taraftan dağ aslanı ve ayı gördüklerinde hareket etmezler. Lama ve eşekten daha etkin yararlanmak için mutlaka kastre edilmeleri gerekir. Bir meraya ya da sürüye bir eşek önerilir. Birden fazla sayıda olursa sürüyü izlemeyebilir ve sürüyle arasındaki bağ kopabilir.

Ölü hayvanların ve diğer atıkların uzaklaştırılması: Yabani hayvanlar eğer fırsat bulduklarında atılmış ölü hayvanlara ulaşarak, eti sıyırıp lezzetini algıladıkları koşullarda avlanma içgüdülerinin ortaya çıkmasına neden olacaktır. Bu noktada yetiştiricilerin doğum artıklarını ve ölü hayvan leşlerini dikkatli bir şekilde işletmeden uzaklaştırması ve bu atıkların yırtıcıların ulaşamayacağı derin çukurlara gömmeleri gerekir. Yabani hayvanların usta bir koku algılayıcısı oldukları unutulmamalıdır.

Korkutan-kaçıran ve ürküten cihazlar: Çeşitli korkutmaya yönelik cihazların kullanılması geçici süre ile saldırıları azaltabilir. Bu kapsamda kullanılan cihazlar arasında patlayıcılar, sirenler, ışıklar, korkuluk hatta radyo bulunmaktadır. Yetiştiricilerin ses ve ışık uyarıcılarına yırtıcıların alışkanlığının gelişeceği düşünülerek koruma yöntemlerinin sürekli bir değişim yapma durumundadırlar.

Gece sürüyü kapatma: Yaban hayvan zararları genellikle güneşin batışından doğuşuna kadar olan zaman diliminde çok daha aktif olduğudur. Özellikle bu zaman dilimi boyunca sürüleri yaban hayvan tehlikesine karşı çalılık alanlardan uzak tutmak gerekir. Bu amaçla özellikle yaban hayvanlarının daha etkin olduğu zamanlarda bölmelere almak gerekir. Bölmeye alınan hayvanların güvenliği açısından yetiştiricinin evine ya da ağıla yakın bir yere yapılmasında yarar vardır.

Reforme Hayvanların Sürüden Çıkarılması: Reforme hayvanlar, yaban hayvanların en çok ilgisini çeken gruptur. Bu hayvanlar güçsüzdür, çok uzağa kaçamazlar. sürünün gerisinde kalırlar. Bu hayvanların sürüde olması sürünün tamamını tehlikeye sokacaktır.

Ölümcül Olan (Aktif) Kontrol Yöntemleri

Kablolu tuzaklar ve ayak kapanları: İnsanlar tarafından sürekli geliştirilen farklı şekillerde kurulan çok sayıda tuzak tipi bulunmaktadır. Kablolu tuzaklar, başta çakalların kontrolü olmak üzere birçok hayvanda çok etkili bir yöntemdir. Çelik ayak kapanları son 10-15 yıldır yoğun olarak kullanılmaktadır. Hayvanlar, ayak tabanlarını hareket ettirdiklerinde bacaklardan yakalanırlar. Etkin bir uygulama olmakla beraber yoğun işgücü gerektirmekte ve maliyetli bir uygulamadır. Diğer taraftan düzenli test etme ve kontrolü gerekir.

Canlı tuzaklar veya kafesler: Çakalların canlı tuzaklar ya da kafes içine konulmuş canlı hayvan ile yakalamak oldukça güçtür. Korunmuş ya da kapalı bir yere karşı belirgin bir tepki gösterirken vaşaklar ise bu durumlarda yakalamaları kolay olabilmektedir.

Avlama: Yaban hayvanları kontrol etmede kullanılan uygulamalardan biride hayvanların avlanmasıdır. Avcılık, yaban hayvan zararlısıyla mücadelede yıllardır kullanılan bir yöntemdir. Ancak devlet tarafından belirlenen belli dönemlerde avlanma yasağı uygulanır. Yaban hayvanları kontrol etmede avcılar, ülke ve bölgelere göre değişen avlanma kuralları çerçevesinde avlayarak sorunu belli ölçüde çözmeye çalışırlar. Ancak hayvan refahı ve haklarının ileri olduğu ülkelerde bu uygulama çok da destek görmemektedir.

Saklama: Çakal ve kurt gibi yaban hayvanların dişi yavrularının yuvalarından alınması, hayvanların sayılarının kontrolünde kullanılan bir yöntemdir. Ergin dişilerin gözlenmesiyle yuvasının yeri belirlenir ve yabani hayvanın yavruları, bu bölgeden uzaklaştırılır.

M-44 (Sodium Cyanide) ve koruyucu tasmalar: M-44 (sodyum siyanit) gibi

Şekil 6. M-44 cihazının parçaları, uygulaması ve koruyucu tasmalar (LPC)

toksik maddeler ile koruyucu tasmalar (LPC), ABD ve Avustralya gibi ülkelerin bazı bölgelerinde yasal olarak kullanılmaktadır. Yöntem, tuzaklı yem ve gaz çıkışı ya da bunlardan birinin kullanımı esasına dayanır. Aygıta temas eden

herhangi bir hayvanın ölümü kısa sürede gerçekleşir. M-44 enjektör cihazı, sodyum siyanürü tutan küçük plastik kap, bir yay ile aktif olan enjektör ve bir kazıktan oluşan yumuşak bir malzeme ile sarılmış bir kapsül taşıyıcıdan oluşmaktadır. Yerleştirilen cihazların haftalık olarak kontrol edilmesi gerekir. Özellikle çakalların küçükbaş hayvanları öldürme noktaları olan boyun altı bölgesini korumak amacıyla koruyucu yakalar kullanılmaktadır. Koruyucu yakalar %1'lik 15 ml. sodyum fluoroasetat çözeltisi içeren iki kauçuk banttan oluşur.

KAYNAKLAR

- Anonim 2010a. Coyote Predation Control Manual and Study Guide. Inspection and Investigation Branch Regulatory Services Division Alberta Agriculture and Rural Development
- Anonim, 2010b. M-44 Device for Local Predator Control. Wild life Services. http://www.aphis.usda.gov/publications/wildlife_damage/content/printable_version/fs_m44_device.pdf
- Haskell, S.R.R., Geske, J.M., Resch, D.J. 2005. Sheep Care and Management. University of Minnesota Extension Service.
- Taşkın, T., Bardakçioğlu, H.E., Yılmaz, M., Yılmaz, O., Koyuncu, M. 2011. Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliğinde Yabani Hayvan Zararları ve Mücadele Yöntemleri. U.Ü. Ziraat Fakültesi Dergisi, 25(2): 121-134.
- Predator Control for Sustainable & Organic Livestock Production, 2002. Livestock Technical Note. ATTRA <<http://www.18james.com/rural/predator.html>
- Predator Control, 2007. Alberta Sheep & Wool Commission. www.absheep.com
- <http://ebeyfarm.blogspot.com.tr/2012/11/coyotes-and-sheep-warning-gore.html>
- <http://icwdm.org/prevention/LivestockPrev.aspx>
- <http://www.controlpredators.com/>
- <http://www.sheep101.info/201/predatorcontrol.html>
- <http://www.ammoland.com/2014/09/sheep-moved-from-scene-of-washington-wolf-pack-attacks/#axzz3k8wT2ALJ>
- <http://ag.ansc.purdue.edu/sheep/> Purdue University
- <http://aworldwithoutpredators.weebly.com/ecofriendly-solutions-to-farmer-predator-conflicts.html>
- <http://www.srd.alberta.ca/FishingHuntingTrapping/Default.aspx>

TÜRKİYE KÜÇÜKBAŞ HAYVAN GENETİK KAYNAKLARI

KOYUN — YAĞLI KUYRUKLU

Akkaraman

Orta Anadolu ve komşu bölgeleriyle kesiştiği yerlerde yetiştiriciliği yapılan kombine verimli bir ırkıdır.

Kangal Akkaraman

İç Anadolu bölgemizde Sivas ve çevresinde yetiştiriciliği yapılan kombine verimli bir ırkıdır.

Morkaraman

Doğu Anadolu Bölgesi yetiştiricilik alanıdır. Et verimi öncelikli kombine verimli bir ırkıdır.

Zom

Karacadağ Bölgesi (Diyarbakır, Şanlıurfa ve Mardin) taşlık yapısına uyum sağlamış bir ırkıdır.

Karakaş

Diyarbakır, Van, Siirt, Şanlıurfa, Adıyaman, Batman, Bitlis, Elazığ ve Malatya illerinde yetiştirilir.

Karagül

Tokat ve çevresinde et, süt ve post verimi için yetiştirilir. Kuzuları parlak, bukleli ve kürk yapımına uygundur.

Norduz

Van'ın Gürpınar ilçesi Norduz bölgesinde et verimi öncelikli olarak yetiştirilen kombine verimli bir ırkıdır.

Tuj

Kars'ın Çıldır ilçesi ve Ardahan, Iğdır illerinde yetiştiriciliği yapılan et, yapağı ve süt verim yönlü bir ırkıdır.

Hamdani

İran ve Irak'a ait bir koyun ırkı olup bu ülkeler ile komşu olan Hakkari ve Şırnak illerinde yetiştirilir.

İvesi

Güneydoğu Anadolu bölgesinde yetiştirilir. Süt verimi öncelikli kombine verimli bir ırkıdır.

Dağlıç

İç Batı Anadolu Bölgesinde yetiştirilen yaşama gücü yüksek, kombine verimli bir ırkıdır.

Güney Karaman

Antalya, Mersin, Hatay ve Gaziantep illerinde yetiştiriciliği yapılan kombine verimli bir ırkıdır.

Karakaşan

Balıkesir, Çanakkale ve İzmir illerinde yetiştirilen oldukça küçük yapılı kombine verimli bir ırkıdır.

Çine Çaparı

Aydın'ın Çine ve Koçarlı ilçeleri ve Madran dağında yetiştirilen kombine verimli bir ırkıdır.

Koçeri

Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak'ta yetiştirilir. Karakaş ve Hamdani koyunlarından elde edilmiştir.

KOYUN — İNCE KUYRUKLU

Bandırma

Başlıca Güney Marmara Bölgesinde Balıkesir, Bursa ve Çanakkale'de yetiştirilmektedir.

Kıvırcık

Trakya, Marmara ve Kuzey Ege Bölgesinde yetiştirilmektedir. Et kalitesi ile öne çıkar.

Karakaya

Sinop'tan Trabzon'a, Karadeniz kıyı ve dağlık kesimleri, İç Anadolu, Tokat ve Amasya'da yetiştirilmektedir.

Gökçeada

Gökçeada, Çanakkale ve Kuzeybatı Anadolu çevresinde yetiştirilir. Kombine verimli bir ırkıdır.

Karacabey Merinosu

Marmara Bölgesi ağırlıklı olarak Güney Marmara Bölgesinde yetiştirilir. Et ve yapağı verim yönlü bir ırkıdır.

Anadolu Merinosu

İç Anadolu Bölgesinin batı kısımlarında yetiştirilir. Et ve yapağı verim yönlü kombine bir ırkıdır.

Orta Anadolu Merinosu

Yetiştirme bölgesi Orta Anadolu'dur. Et ve yapağı verim yönlü kombine bir ırkıdır.

Ramlıç

Orta Anadolu ile Batı Anadolu geçit bölgelerinde yayılım göstermiş et ve yapağı verim yönlü bir ırkıdır.

Türk geldi

Et ve süt verim yönlü yetiştirilen bu koyun ırkı Türk geldi Tarım İşletmesinde elde edilmiştir.

Pırlak

İç Batı Anadolu (Kütahya, Afyon, Uşak, Manisa) ve Batı Akdeniz (Isparta, Burdur)'de yetiştirilir.

Karya

Aydın, İzmir, Manisa, Uşak ve Denizli illerinde yetiştiriciliği yapılmaktadır.

Bafra

Başlıca Orta Karadeniz ve Türkiye'nin diğer bölgelerinde yetiştirilir. Kombine verimli bir ırktır.

Polatlı

Orta Anadolu Bölgesi ve çevresinde yetiştirilir. Et ve yapağı verim yönlü kombine bir ırkımdır.

Hasmer

Orta Anadolu, Konya ve çevresindeki illerde yetiştirilir. Et ve yapağı verim yönlü bir ırktır.

Hasak

Orta Anadolu, Konya ve çevresindeki illerde yetiştirilir. Et ve yapağı verim yönlü bir ırktır.

KOYUN — KUYRUĞU YARIM YAĞLI

Sakız

İzmir başta olmak üzere Marmara ve Ege kıyı şeridinde yetiştirilir. Süt ve döl verimi en yüksek ırklarımızdandır.

Herik

Amasya il ve ilçelerinde yetiştiriciliği yapılan süt, et ve yapağı verim yönlü kombine ırklarımızdandır.

Hemşin

Doğu Karadeniz Bölgesinde Artvin ve Rize illerinde yetiştirilir. Et ve süt verim yönlü kombine bir ırktır.

Malya

Başta Kırşehir olmak üzere Orta Anadolu Bölgesinde yetiştirilir. Et ve yapağı verim yönlü bir ırktır.

Acıpayam

Denizli, Afyon, Isparta ve Antalya illerinde yetiştiriciliği yapılan et ve süt verim yönlü kombine bir ırktır.

KEÇİ

Kıl Keçisi

Anadolunun hemen her bölgesine adapte olmuştur. Süt, et ve kıl verim yönlü bir ırkımdır.

Ankara Keçisi

Ankara başta olmak üzere İç Anadolu ile Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgesinin bazı illerinde yetiştirilir.

Norduz Keçisi

Van ili Gürpınar ilçesi Norduz bölgesinde yetiştirilmektedir. Süt, et ve kıl verim yönlü kombine ırkımdır.

Kilis Keçisi

Gaziantep, Adıyaman, Kilis ve Hatay illerinde yetiştirilir. Süt ve et verim yönlü kombine ırkımdır.

Türk Saanenı

Çoğunlukla Marmara ve Ege Bölgelerinde yetiştirilir. Süt verimi yüksek bir ırktır.

Halep Keçisi

Yüksek süt ve döl verimine sahip bir keçi ırkıdır. Suriye, Kıbrıs ve Ortadoğu ülkelerinde yayılım göstermiştir.

Gökçeada Keçisi

Çanakkale ili Gökçeada ilçesi şartlarına uyum sağlamış, kendine has üretim şartlarına sahip bir ırktır.

Honamlı Keçisi

Akdeniz Bölgesinin Toros dağları etekleri, Antalya, Isparta, Konya ve çevresinde yetiştirilir.

Mahalli Keçisi

Lokal olarak adapte olmuş özellikle boynuz yapısındaki farklılık göze çarpar. Diyarbakır ilinde yetiştirilir.

Osmanlı (Gürcü) Keçisi

Kuzey Doğu Anadolu Bölgesinde Kars ili ve özellikle Ardahan ilinin Çıldır ilçesinde yetiştirilir.

Kaçkar Keçisi

Doğu Karadeniz Bölgesi (Artvin, Rize, Trabzon ve Giresun) 'de yetiştirilir. Et ve süt verim yönlü bir ırktır.

Abaza Keçisi

Kuzeydoğu Anadolu Bölgesinde (Ardahan, Çıldır, Posof ilçeleri ve Artvin ili Şavşat, Borçka ilçelerinde yetiştirilir.

Renkli Ankara Keçisi

Siirt başta olmak üzere Güneydoğuda yetiştirilir. Tiftiği siyah, gri, altın sarısı, krem, kahverengi ve gümüşüdür.

İspir Keçisi

Erzurum'un kuzeyinden başlayarak Trabzon ve Rize'ye kadar olan iller ve Kaçkar dağlarında yetiştirilir.

Akkeçi

Sıcak çevrelere ve Ankara koşullarına uyum sağlamıştır. Esas yetiştirme alanı Orta Anadolu Bölgesidir.

IGA 2016

12. ULUSLARARASI KEÇİCİLİK KONFERANSI

25 - 30 Eylül 2016, Antalya

Başkan

Doç. Dr. İrfan Daşkiran

Başkan Yardımcısı

Prof. Dr. Nazan Koluman

Önemli Tarihler

- Bildiri Özet Gönderimi Son Tarihi
01 Mart 2016
- Bildiri Özeti Kabul İlan Son Tarihi
01 Haziran 2016
- Erken Kayıt Son Ödeme Tarihi
15 Haziran 2016
- Tam Metin Gönderimi Başlangıç Tarihi
01 Temmuz 2016
- Bildiri Yazarı Kayıt Ödemesi Son Tarihi
01 Temmuz 2016

Bilimsel Konu Başlıkları

- Üretim sistemleri
- Beslenme ve besleme sistemleri
 - Genetik ve İslah
 - Üreme teknolojisi
- Sürdürülebilir hayvansal üretimde Patoloji, hastalıklar ve keçi sağlığı
- Konvansiyonel ve organik sistemlerde süt ve süt ürünleri
- Konvansiyonel ve organik sistemlerde et, kıl ve diğer ürünler
- Keçi yetiştirmede ve ürün işlemede mekanizasyon kullanımı ve yenilikler
- Ekonomi, Sosyoloji ve keçi değer zinciri

Organizasyon Ofisi

www.icg2016.org

Konferans Merkezi

ARBER
Profesyonel
Kongre Hizmetleri
Tel: +90 312 441 0700
Faks: +90 312 441 0701
www.arber.com.tr
arber@arber.com.tr

IGA
International
Goat Association

kervansaray